

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Plzeň 2022

Bc. Lucie Faitenhanzlová

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra Veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Činnost místních spolků v obci Letiny

Předkládá: Bc. Lucie Faitenhanzlová

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petr Triner

Plzeň 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lucie FAITENHANZLOVÁ**
Osobní číslo: **R20N0008P**
Studijní program: **N0421A220001 Veřejná správa**
Téma práce: **Činnost místních spolků v obci Letiny**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Zásady pro vypracování

Struktura diplomové práce

Úvod

1. Spolek

- Základní pojem

- Prameny

- Historie vývoje spolků

- Organizace spolku

2. Spolky v Letinách

- Základní informace o spolcích v Letinách

- Sbor dobrovolných hasičů Letiny

- Svaz žen

- Rybářský spolek

3. Praktická část

- Dotazník s občany Letin + jeho vyhodnocení

- Rozhovor se starosty místních spolků

- Vlastní zkušenost, jako člena SDH Letiny

Závěr

Přílohy

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

Zdroje:

Internetové zdroje

Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2021. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#cast1>>

Zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod [online] c2010-2021. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>>

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích [online] c2010-2021. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>>

Zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů [online] c2010-2021. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-83>>

Epravo.cz: Nová právní úprava spolků [online] c1999-2021. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/nova-pravni-uprava-spolku-i-94260.html>>

Obec Letiny [online] c2021. Dostupné na <<https://www.letiny.cz/>>

Kostel sv. Prokopa [online] c2015. Dostupné na <<https://www.kostelletiny.cz/>>

Letinský rybník [online] c2009-2020. Dostupné na <<http://www.letinskyrybnik.cz/>>

Knižní zdroje

HÁJKOVÁ, NEBUŽELSKÁ, PAVLOK: Spolky a spolkové právo: Právní praxe: Ch. Beck, 2015

RONOVSKÁ, Kateřina: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích: Leges,

VRANÝ, Jaroslav a kolektiv: 760 let obce Letiny: Obecní úřad Letiny, 2008, Letiny

KRIST, Miroslav: Letinám: Z historie obce a lázní Letiny: ArtKrist, 2019, Plzeň

Rozhovory se starosty místních spolků

Vlastní zkušenost, jako člena Spolku dobrovolných hasičů Letiny

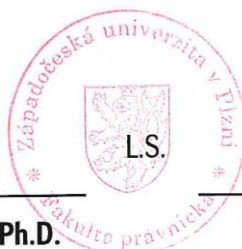
Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Petr Triner**
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: **29. března 2021**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2022**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Činnost místních spolků v obci Letiny“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

V Plzni 2022

.....

Lucie Faitenhanzlová

Poděkování

Prostřednictvím této strany bych chtěla poděkovat několika lidem jednak za pomoc a spolupráci při psaní této diplomové práce, tak také za pochopení a trpělivost ve chvílích, kdy situace nebyla nejlepší a tvorba diplomové práci nešla podle plánu.

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu práce panu JUDr. Petrovi Trinerovi, za odborné vedení celé práce a jeho věcné připomínky. Velmi si vážím dobrých rad jak k teoretické a praktické části práce, tak i rad ohledně formální stránky. Za zmínku stojí i vstřícnost při osobních setkáních z důvodu konzultace práce.

Děkuji i Bc. Janě Hájkové, která po celou dobu studia zasílala studentům důležité informace týkající se data odevzdání práce, časů konzultací s vedoucí práce a ostatních organizačních záležitostí.

S poděkováním nesmím zapomenout ani na Mgr. Marii Hovancovou, učitelku českého jazyka, která jako již pravidelně při všech mých seminárních pracích a před pár lety u maturitní a bakalářské práce pomohla s kontrolou pravopisu.

Součástí praktické části je i rozhovor se starostou Sboru dobrovolných hasičů v Letinech, kterému bych také ráda touto cestou velice poděkovala za možnost se s ním sejít a probrat činnost daného spolku a poté informace získané z tohoto rozhovoru použít jako materiál pro práci. Za velkou podporu a pomoc považuji také ochotu několika lidí, kteří jsou členy některého z hasičských spolků a kteří po prosbě o vyplnění anonymního dotazníku neváhali a ochotně odpověděli na všechny otázky z dotazníku. Tímto tedy děkuji všem 50 respondentům, kteří dotazník vyplnili a tím se podíleli na tvorbě praktické části této diplomové práce.

V poslední řadě moje díky patří také celé mé rodině a přátelům, kteří mě při psaní mé práce velice podporovali.

Obsah

Úvod	6
1. Spolek	10
1.1. Činnost spolku.....	12
2. Historie spolku v České republice	14
2.1. Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník.....	16
3. Založení a vznik spolku	18
3.1. Založení spolku.....	19
3.1.1. Ustavující schůze.....	20
3.1.2. Stanovy	21
3.2. Vznik spolku	23
3.3. Založení a vznik pobočného spolku.....	26
4. Členství ve spolku.....	27
5. Organizace spolku	30
6. Zánik spolku	35
6.1. Zrušení spolku.....	36
6.2. Likvidace spolku	36
6.3. Přeměny spolku.....	37
6.3.1. Fúze spolků.....	38
6.3.2. Rozdělení spolků	40
7. Spolky v obci Letiny.....	43
7.1. Historie spolků v obci Letiny	43
7.2. Český svaz žen	44
7.3. Spolek svatého Prokopa.....	44
8. Sbor dobrovolných hasičů Letiny	45
8.1. Právní předpisy zavazující SDH	47
8.1.1. Volební řád SDH Letiny.....	48
8.2. Spolupráce obce a SDH Letiny	49
8.3. Činnost SDH Letiny.....	51
8.4. Průběh Valné hromady SDH Letiny	52
8.4.1. Valná hromada SDH Letiny 2016	54
8.4.2. Valné hromady SDH Letiny 2017-2019.....	56
8.4.3. Valná hromada SDH Letiny 2020	59
8.4.4. Valné hromady 2021 a 2022.....	61
9. Vyhodnocení anonymního dotazníku	62
Závěr.....	66

Resumé	68
Klíčová slova	69
Seznam zkratk	70
Seznam příloh	70
Použitá literatura	71
Přílohy	

Úvod

Pro diplomovou práci bylo vybráno téma „Činnost místních spolků v obci Letiny“. Důvodem tohoto výběru bylo to, že autorka práce má k tomuto tématu velice blízko, neboť je osobně také členkou jednoho ze spolků v této obci a to Sboru dobrovolných hasičů Letiny, jemuž je věnována rozsáhlá část práce.

Je zde popsán celkový souhrn informací pojících se k oblasti spolků. Práce obsahuje vymezení základních pojmů či popis základních informací, které jsou pro tuto oblast důležité.

Práce byla vypracovaná s pomocí několika internetových i knižních zdrojů. Používány byly zákonné úpravy, oficiální stránky obce a zápisy z jednání valných hromad Sboru dobrovolných hasičů Letiny. Podkladem byly i odpovědi na otázky z vytvořeného anonymního dotazníku. Práci doplňují také vlastní zkušenosti autorky, jako členky spolku.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část se dá také rozdělit na další pomyslné dvě části, kdy ta první je zaměřena na základní pojmy vztahující se ke spolkům. Příkladem je vymezení přímo pojmu spolek, jeho vznik, podmínky členství, organizace a v poslední řadě i zánik spolku. Druhá část teorie už představuje konkrétní spolky v obci Letiny. Je zmíněna celková historie spolků, následně jaké je fungování spolků v současné době a které spolky v Letinech momentálně působí. Po představení několika spolků nastává seznámení se Sborem dobrovolných hasičů Letiny. Poukázáno je na historii sboru, právní předpisy, kterými se všechny hasičské sbory, tedy i ty dobrovolné, musí řídit, a také jakou činnost tento spolek vykovává.

Na teoretickou část zmiňující hasiče tedy navazuje praktická část diplomové práce, která je věnována převážně Sboru dobrovolných hasičů Letiny. K vypracování této části byly použity nejvíce zápisy z valných hromad sboru, kdy je podle nich popsán průběh jednání. Konec praktické části je poté vyhotoven na základě odpovědí z anonymního dotazníku, který byl vytvořen právě k tomuto účelu. Dotazník obsahoval základní uzavřené i otevřené otázky týkající se členství ve sboru hasičů. Odpovědělo celkem 50 respondentů, kteří jsou zapsáni v některém ze spolků, kde hlavním zájem je právě činnost hasičů.

Otázkou zůstává, jak vážně lidé k členství přistupují. Otázky v dotazníku jsou zaměřené tak, aby se zjistilo, zda členové vykonávají všechny činnosti spolku či zda jim záleží na účasti na všech akcích a podobně. Členství ve spolku je spojeno především se společným zájmem a to podle mého názoru má největší vliv na názor a přístup členů k samotnému spolku. Názory se budou lišit a je tedy k věci zjistit, co má pro členy největší prioritu. Jde totiž o dobrovolné členství a ne pro každého člena může mít členství ve spolku stejnou váhu důležitosti.

1. Spolek

Nejjednodušší definice pojmu spolek zní, že spolek je dobrovolné sdružení či uskupení tří a více osob vedené společným zájmem. Jedná se o zvláštní formu právnické osoby, kdy se řadí mezi korporace. Spolek patří mezi nejvíce používané neziskové právnické osoby v České republice.¹

Vytvořit se může i takzvaný svaz neboli spolek, jenž sdružuje spolky. Stává se tak, když spolek utvoří nový spolek. Podmínkou pro vytvoření svazu je vyjádření této svazové povahy v názvu nového spolku.²

Jedním ze základních znaků pro spolek je samosprávnost neboli spolková autonomie. Spočívá v tom, že si spolek své vnitřní záležitosti uspořádává a řeší sám, aniž by mu do toho zasahoval stát. Ve stanovách spolku je uveden rámec samosprávy a stát tak není oprávněn do vnitřních záležitostí spolku zasahovat. Existuje zde ale výjimka, kdy je zásah povolen a to za předpokladu, že by se jednalo o zákonem založenou možnost domáhat se soudní ochrany v případě, že by došlo ze strany spolku k vydání rozhodnutí, které je v rozporu se zákonem. Další vlastností je takzvaná nezávislost spolku. Předpokládá se, že spolek jako soukromoprávní subjekt bude mít i soukromé financování činnosti spolku. Zejména se jedná o členské příspěvky. Neznamená to však, že stát spolkovou činnost nepodporuje, naopak může přispět ve formě dotací.³

Vznik spolku, tak i ostatní záležitosti týkající se takového sdružování, má oporu v právní úpravě. V první řadě je důležité zmínit Zákon č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“), kde v oddíle o politických právech je zaručeno, že se každý může svobodně sdružovat s jinými ve spolcích, společnostech nebo i jiných sdruženích. Občané mají také právo spolky zakládat, vše však pouze na základě zákona.⁴

---

¹ ProfiNeziskovky.cz: Co je to spolek? [online] c2017 [citováno dne 6. 10. 2021]. Dostupné na <<https://www.profineziskovky.cz/cs/spolky/co-je-to-spolek/a-3797/>>

² Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 6. 10. 2021]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#cast1>> - § 214, odst. 2

³ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 - str. 4

⁴ Zákon č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod [online] c2010-2021 [citováno dne 6. 10. 2021]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/19932>> - Oddíl druhý, článek 20

Dalším důležitým pramenem v této oblasti je Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník (dále jen „NOZ“). NOZ rozlišuje tři typy právnických osob soukromého práva, jimiž jsou korporace, fundace a ústavy. Spolek řadíme mezi korporace a jedná se také o jedinou korporaci, kterou občanský zákoník upravuje podrobněji.⁵ V NOZ je v rámci informací o právnických osobách i pododdíl věnující se právě spolkům. Tato právní úprava spolků je obsažena v §214-302. Problematika spolků je v tomto zákoně upravena komplexněji než v předchozí úpravě. Většina ustanovení je ale dispozitivní neboli nezávazná. Spolek si tedy může ustanovení přizpůsobit vlastním potřebám.⁶

Jak je výše zmíněno, spolek může mít nejméně tři členy. Pokud by počet členů klesl pod tři, jedná se poté o důvod ke zrušení spolku s likvidací rozhodnutím soudu. Ze zákona i ze základní definice spolku, kde je zmíněna dobrovolnost, vyplývá, že žádná osoba nesmí být k členství nucena a i naopak, nikomu nesmí být k výstupu ze spolku bráněno. Z tohoto důvodu nemůže být například profesní komora spolkem, neboť v komorách je členství povinné. Tyto nejméně tři osoby zakládají spolek k naplňování společného zájmu. Společný zájem je tedy základní povahou zakládání spolku. Uspokojování a ochrana těchto zájmů představuje hlavní činnost spolku, k jejichž naplňování byl právě spolek založen. Účelem spolku mohou být jednak vzájemně prospěšné cíle zaměřené na členy spolku (sportovní kluby, rybářská sdružení a další) nebo cíle směřující vůči veřejnosti (vzdělávání, sociální služby a další).⁷

Spolek může uskutečňovat i vedlejší činnost, například hospodářskou činnost, která však nemůže být nikdy činností hlavní. Spolek může sám podnikat nebo provozovat výdělečnou činnost, pokud je to v souladu se zákonem. Povoleno je to v případě, kdy jde o podporu hlavní činnosti či o hospodárné využití majetku spolku. S tím souvisí i to, že případný zisk z této činnosti lze použít pouze pro spolkovou činnost, do které se zahrnuje i správa spolku.⁸ Nelze jej tedy například rozdělit mezi členy spolku. Toto omezení tak dělá ze spolku „neziskovku“, neboť z tohoto důvodu nemohou členové finančně profitovat.

---

⁵ Frankbold: Jak správně založit spolek [online] c2005-2021 [citováno dne 7. 10. 2021]. Dostupné na <<https://frankbold.org/poradna/spolky-a-zapojeni-verejnosti/spolky/zakladani-spolku/rada/jak-spravne-zalozit-spolek>>

⁶ Kropaček Legal Advokátní komora: Založte si spolek [online] c2020 [citováno dne 7. 10. 2021]. Dostupné na <<https://pravopropodnikatele.cz/zalozte-si-spolek/>>

⁷ ProfiNeziskovky.cz: Co je to spolek? [online] c2017 [citováno dne 7. 10. 2021]. Dostupné na <<https://www.profineziskovky.cz/cs/spolky/co-je-to-spolek/a-3797/>>

⁸ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 7. 10. 2021]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 214 - 217

Řádně zapsaný spolek, který je zároveň i veřejně prospěšným poplatníkem, má právo podle zákona o dani z příjmu i na určité daňové výhody. Tyto výhody spolky využívají stejně jako další neziskové právnické osoby a organizace. Jedná se především o osvobození od daně pro příjmy plynoucí z darů, osvobození od daně pro členské příspěvky, příjmy z výdělečné činnosti až do částky 300 tisíc korun ročně či možnost čerpání dotací.⁹

1. 1. Činnost spolku

V předchozí kapitole je stručně popsána hlavní a vedlejší činnost spolku. Takovou činností rozumíme souhrn aktivit, kterými spolek realizuje své působení. Činnost lze tedy chápat jako prostředek, díky němuž dochází k naplňování cíle.

Druh nebo zaměření činnosti spolku žádný zákon nijak neomezuje. Činnost může být zaměřena jakkoliv, nesmí však být v rozporu s veřejným pořádkem a nesmí se jednat o podnikání. Když už se spolek rozhodne pro některou činnost, platí obecně, že by měl primárně vyvíjet takovou činnost, která je definována jako hlavní. V praxi však neplatí, že by nemohl předmět činnosti překročit. Musí se však dbát na to, aby výkon další činnosti neporušil vnitřní právo spolku či vůli spolku tak, jak definují stanovy či rozhodnutí orgánů spolku.¹⁰

Zákon stanoví, že hlavní činnost musí směřovat pouze k naplňování společného zájmu členů, tedy výhradně k naplňování účelu spolku. NOZ dále zakazuje, aby hlavní činností bylo podnikání či jiná výdělečná činnost. To znamená, že nesmí při jejím výkonu vůbec vznikat zisk. V případě, že by se podnikání stalo hlavní činností, ztrácel by spolek povahu neziskové organizace. Spolek samozřejmě nějaký zisk mít může a neznamená to, že by vybočil ze zákonného omezení. Musí se ale prokázat, že jde o zisk náhodný nebo v nevýznamném rozsahu a že činnost nebyla cílena pro tento zisk. Společný zájem, který je účelem spolku, může být jak soukromý, tak veřejný. Zároveň ale může být zaměřen i mimo členy. Příkladem může být spolek pro podporu vdov nebo znevýhodněných. V případě, že spolek získá veřejnoprávní akreditaci, tedy splní zákonné předpoklady, může poskytovat i sociální služby.¹¹

⁹ Profineziskovky.cz: Spolky [online] c2017 [citováno dne 7. 10. 2021]. Dostupné na <https://www.profineziskovky.cz/cs/spolky/a1656/?gclid=EAIaIQobChMIKJGF0L3c9QIVm4ODBx3kEw8cEAMYAyAAEgLv_vD_BwE>

¹⁰ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 - str. 15

¹¹ Tamtéž – str. 16

To, že zákon zakazuje podnikání nebo jinou výdělečnou činnost jako činnost hlavní, neznamená, že ji spolek nesmí vykonávat. Existuje od toho takzvaná vedlejší hospodářská činnost, která spočívá v překročení omezení hlavní činnosti. V tomto případě zákon spolky nijak neomezuje. Nezasahuje ani do objemu či rozmanitosti těchto činností. Spolek může provozovat jednu i více živností. V případě podnikání nebo výkonu jiné výdělečné činnosti se na spolek vztahuje veškerá právní úprava s tím spojená, neboť je považován za podnikatele. Podnikáním jako takovým se klasicky rozumí jakákoliv živnost v jakémkoliv oboru. Jiné výdělečné činnosti nejsou typickým živnostenským podnikáním, nicméně mohou mít podobné znaky. Jedná se například o pronájem vlastního majetku, do čeho se započítává i pronájem bytů a nemovitých věcí. Pak může spolek vykonávat i takzvané nepřímé podnikání, které spočívá v tom, že vlastní podíl v jiné právnické osobě. Příkladem je podíl společníka s. r. o. či vlastnictví akcií akciové společnosti. Nutno je třeba zmínit, že se v pravém slova smyslu nejedná o podnikání, nýbrž o specifickou formu vlastnictví, kdy zmíněné nepřímé podnikání je pouze lidové označení. Problémem v této oblasti tak může být finanční správa a celkové vedení účetnictví. U nestátních neziskových organizací bývá často komplikované vést účetnictví i v případě jedné činnosti, natož s více.¹²

S činností spolku souvisí i činnost pobočného spolku. Pobočný spolek je samostatná právnická osoba, která slouží jako organizační jednotka spolku. Je založena na základě stanov hlavního spolku. Právní osobnost je ale odvozena od právní osobnosti hlavního spolku. To znamená, že záleží na hlavním spolku, zda do stanov zařadí založení pobočného spolku či nikoli. Ten dále také určuje rozsah práv a povinností a stanoví i rozsah způsobilosti pobočného spolku. Stanovy dále mají určit, v jakém rozsahu bude ručit hlavní spolek za dluhy pobočného spolku. Pokud tento údaj stanovy neurčují, pak takový závazek neexistuje a hlavní spolek za dluhy neručí. Pobočný spolek by měl mít ve svém zakladatelském jednání zakotven účel a vhodné by bylo uvést i předmět činnosti. Má se za to, že když se jedná o odvozenou právnickou osobu, měl by její účel navazovat na účel spolku hlavního.¹³

---

¹² HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 20

¹³ Tamtéž – str. 5, 22

2. Historie spolku v České republice

Zde je třeba začít tím, že právo sdružovat se můžeme pozorovat už od nepaměti, kdy příkladem již filosof Aristoteles popsal člověka jako tvora společenského. Právo na sdružování se řešilo už v římském právu, kdy bylo zakládání spolků povoleno, pokud tím nebylo porušeno právo.

Spolky se zakládaly i v období Rakouského císařství a to na základě císařského patentu. Založení podléhalo schválení státním úřadem, který vykonával nad zřízením spolku kontrolu. Důvod pro kontrolu byl, že ne všechny spolky mohly být založeny. Některé z nich byly povoleny až po skončení neoabsolutismu a po vydání Říjnového diplomu z roku 1860. V roce 1867 byl vydán Zákon č. 134/1867 ř. z., o právě spolčovacím, který upravoval činnost úřadů a stanovil, za jakých podmínek mohou být případně dané spolky zakázány. Pokud tedy byl spolek proti zákonu nebo právu nebo byl pro stát nebezpečný, mohla ho zakázat tehdejší vláda zemská.¹⁴ Proti tomuto zákazu se mohl spolek bránit tím, že mohl do 60 dní podat odvolání k Ministerstvu záležitostí vnitřních.

Rakouská právní úprava platila na území až do roku 1951, kdy byl v Československu vydán nový zákon a to Zákon č. 68/1951 Sb., o dobrovolných organizacích a shromážděních. Podle tohoto zákona se začalo sdružovat v dobrovolných organizacích, aby tak lidé mohli uplatňovat svá demokratická práva, upevňovali tak lidové demokratické zřízení a podporovali úsilí o výstavbu socialismu.¹⁵ Příkladem jsou jednotné odborové organizace, organizace žen, organizace mládeže a další. Tyto organizace měly vlastní organizační řády, jejichž schválení krajským národním výborem bylo podmínkou k jejich vzniku.

Důsledkem toho byl konec činnosti mnohých spolků nebo přinejmenším změna jejich formy. Spolky, vzniklé před rokem 1951 a které vyvíjejí svou činnost ve shodě se zájmy pracujícího lidu, se mohou přeměnit v organizaci nebo se do nich včlenit, tak určilo přechodné ustanovení zákona. Členství bylo dobrovolné a právo na něj měl každý, kdo mohl svou účastí přispět k splnění úkolů organizace. Povinností byl však demokratický centralismus.¹⁶

---

¹⁴ Zákon č. 134/1867 ř. z. O právě spolčovacím [online] [citováno dne 14. 10. 2021]. Dostupné na <<http://spcp.prf.cuni.cz/lex/134-1867.htm>> - §4

¹⁵ Zákon č. 68/1951 Sb., o dobrovolných organizacích a shromážděních [online] c2010-2021 [citováno dne 14. 10. 2021]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1951-68>> - §1

¹⁶ Tamtéž - § 3

Od roku 1990, od zavedení Zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, existovala v České republice občanská sdružení. Podmínkou vzniku sdružení byla registrace stanov u Ministerstva vnitra České republiky (dále jen „MVČR“).¹⁷ Právní úprava však byla nejednoznačná a nacházelo se zde několik nedostatků. Termín sdružení se používalo i v jiných zákonech a přívlastek „občanský“ byl také zavádějící, neboť zakladateli i členy mohly být i právnické osoby, nejen fyzické. Zákon dostatečně neupravoval ani vedení rejstříku občanských sdružení.¹⁸ Jediný seznam vedla vláda na svém webu, ale výslovně zdůrazňovala, že se nejedná o veřejný seznam. V roce 2001 se evidence přesunula na MVČR. Seznam o sdružení uváděl jeho název, datum vzniku a identifikační číslo.

Nebyla však povolena všechna občanská sdružení. Takové sdružování občanů, které popíralo nebo omezovalo osobní, politická nebo jiná práva, týkající se například národnosti, pohlaví, politického, ale i jiného smýšlení, náboženského vyznání, sociálního postavení a mnoho dalšího, bylo zakázáno přímo zákonem.

V březnu 2013 bylo podle seznamu občanských sdružení, vedeném MVČR, evidováno necelých 93 tisíc sdružení. V seznamu však mohla být započítávána i sdružení, která nebyla dlouho aktivní, nebo dokonce zanikla. Po takovýchto sdruženích ministerstvo nijak aktivně nepátralo a jen někdy přidalo do seznamu poznámku, že se jedná právě o neaktivní sdružení. V této době se nikterak neřešilo ani zajištění výmazu neaktivních sdružení, a dokonce ani nebyl zákonem zajištěn výmaz v těch případech, kdy sdružení opravdu zaniklo.¹⁹

Forma občanského sdružení byla také hodně spojována s obcházením daňových povinností. Do roku 1992 platil hospodářský zákoník, který byl následně zrušen obchodním zákoníkem, a tak se stalo, že nebylo jednotně upraveno podnikání občanských sdružení. To vedlo k tomu, že bez ohledu na to, zda se jednalo o hlavní spolkovou činnost nebo vedlejší hospodářskou činnost, měla sdružení v určitých případech osvobození od darovacích a dědických daně, daně z příjmu, z příspěvků na provoz a další.²⁰

---

¹⁷ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů [online] c2010-2021 [citováno dne 14. 10. 2021]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-83>> - § 6

¹⁸ RONOVSÁ, Kateřina: Spolkové a nadační právo: 1. vydání: Masarykova univerzita. Brno, 2008. ISBN 9788021045125 – str. 109

¹⁹ PELOUŠKOVÁ, Eliška: Budoucnost občanských sdružení po zavedení nového občanského zákoníku [online] Brno 2013 [citováno dne 14. 10. 2021]. Dostupné na <<https://is.muni.cz/th/sgo7n/>> Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta.

²⁰ Tamtéž

2. 1. Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník

Dalším důležitým zlomem v tomto odvětví bylo přijetí NOZ s účinností od 1. ledna 2014. Tento zákon zrušil ke dni 31. prosince 2013 dosavadní zákon o sdružování občanů a dosavadní občanská sdružení opět nahradil pojem spolek. Z pohledu práva není mezi spolkem a občanským sdružením žádný rozdíl. Smysl této neziskové organizace zůstal nabytím účinnosti občanského zákoníku zachován a většina stávajících pravidel byla převzata z předchozího zákona. Stejným způsobem pak byl změněn název i organizačních jednotek. Bývalé organizační jednotky, které mohou jednat svým jménem, tedy s právní osobností, se ve znění pozdějších předpisů momentálně považují za pobočné spolky. Je tomu tak ale jen za předpokladu, že splnily svou zákonnou povinnost a nechaly se zapsat do evidence MVČR, čímž došlo k automatickému přenesení této evidence do spolkového rejstříku. V případě, že tuto povinnost pobočný spolek nesplnil, byl statutární orgán hlavního spolku povinen podat návrh na zápis a to do tří let od nabytí účinnosti NOZ. Pokud se tak nestalo, právní osobnost pobočného spolku zanikla a z pobočného spolku se tak stala nedílná součást spolku hlavního.²¹

Zákon říká že: „*Sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, se považují za spolky podle tohoto zákona. Sdružení má právo změnit svoji právní formu na ústav nebo sociální družstvo podle jiného zákona*“²². Zjednodušeně řečeno, dochází ke změně na spolky automaticky ze zákona. Není tedy nutné spolek znovu registrovat či nějak přeregistrovat. V případě, že občanské sdružení nevyužilo svého práva na změnu své právní formy, stalo se tak toto sdružení automaticky spolkem a to v okamžiku účinnosti NOZ. Po změně formy musel každý spolek přizpůsobit své stanovy a název nové podobě zákona. Název musel obsahovat danou právní formu. Odbor legislativy, informací a poradenství Hospodářské komory České republiky vydal dokument, který přesně stanovil, jaké by měl mít spolek označení. Po provedení této změny bylo nutné zaslat upravené stanovy a další dokumenty k rejstříkovému soudu, který pak provedl zápis změny názvu do rejstříku spolků. Na vyhotovení změn byla stanovena dvouletá lhůta.

---

²¹ RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha:Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 23

²² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 5. 11. 2021]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 3045

Co se týká úpravy stanov, jsou dána určitá kogentní ustanovení, kterým se musí spolky přizpůsobit. Jsou to především ta, která se týkají statutárního a nejvyššího orgánu práv a povinností člena a dalších úprav členství, organizace zasedání orgánů, především zasedání členské schůze a její svolávání a podobně. V tomto případě neexistuje jiná úprava a spolky s tím nesmí být v rozporu. Za situace, kdy jsou vnitřní dokumenty v rozporu s NOZ a s donucujícími ustanoveními, pozbývají účinnosti se dnem účinnosti NOZ. Sdružení tedy musela dbát na řádné prověření všech vnitřních dokumentů a interních předpisů. Na provedení změn byly vyhrazeny tři roky. Pokud ke změnám nedošlo, sám NOZ sporná ustanovení zrušil.²³ Pokud spolky nenaplnily legislativní požadavky podle NOZ do stanovené tříleté lhůty, mohl soud od 1. ledna 2017 v extrémním případě začít s likvidací těch spolků, které se současně legislativě nepřizpůsobily.

Nová právní úprava se snaží některé věci důsledněji rozebrat a zároveň i zavádí nové instituty. Současný stav jevil spoustu nejasností, proto zde byla snaha o jejich eliminaci. Příkladem může být právě výše zmíněná změna pojmu organizační složky na pobočný spolek a povinnost jejich zapsání do rejstříku, zavedení oddělení majetkových sfér mezi hlavním a pobočným spolkem, prodloužení objektivní lhůty při soudním přezkumu vyloučení ze spolku na jeden rok, vedení seznamu členů, řešení rozdělení a fúze spolků, definování případů, kdy se na určitá rozhodnutí hledí jako neplatná a to hned od počátku a další.²⁴

Evidence, kterou mělo na starosti MVČR, přešla na krajské soudy, které evidují spolky v takzvaných spolkových rejstřících. Přesun registrace spolků na rejstříkové soudy má pomoci k sjednocení rejstříkových agend. Zároveň se zvýšila přehlednost a dostupnost zapisovaných údajů.²⁵ V tehdejší rejstříku se uváděl pouze údaj o názvu, datu vzniku, identifikačním čísle a sídle. Podle nové úpravy se zveřejňuje sídlo, jméno, statutární orgán, osobní údaje každého člena statutárního orgánu, způsob jednání za spolek, účel spolku a další.²⁶

Podle NOZ se spolky řídí dodnes, kdy je jim věnována část od §214 – 302.

---

²³ Podnikatel.cz: Občanským sdružením odtroubilo [online] c2007-2022 [citováno dne 5. 11. 2021]. Dostupné na <<https://www.podnikatel.cz/clanky/novy-obcansky-zakonik-meni-fungovani-obcanskych-sdruzeni/>>

²⁴ Spolky a jejich postavení dle nového Občanského zákoníku [online] [citováno dne 5. 11. 2021]. Dostupné na <<https://www.esfcr.cz/file/8783/>>

²⁵ RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha:Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 43

²⁶ Podnikatel.cz: Občanským sdružením odtroubilo [online] c2007-2022 [citováno dne 5. 11. 2021]. Dostupné na <<https://www.podnikatel.cz/clanky/novy-obcansky-zakonik-meni-fungovani-obcanskych-sdruzeni/>>

3. Založení a vznik spolku

„Člověk, i když někdy zoufale touží po samotě, cítí zřejmě od počátku existence lidského rodu potřebu sdružovat se s větším či menším počtem lidí z důvodů existenčních, protože celou řadu rozhodných činností není schopen realizovat sám“.²⁷ Jak je zmíněno v první kapitole práce, spolek se zakládá z toho důvodu, že několik lidí se sešlo se stejným zájmem. Může se jednat o nápad jednotlivce, který se poté může postupně dostat do podvědomí lidí v okolí a po nějaké době, kdy je takových lidí se stejným zájmem více, se zdá jako dobrý nápad založit spolek. Ve většině případů se ale podmínky, ve kterých spolky pracují, zakládají na místní spolkové tradici.

V případě vzniku nového spolku musíme brát v potaz rozdíl mezi založením a vznikem spolku. Pokud není spolek řádně založen a nejsou splněny veškeré podmínky podle zákona, nemůže spolek vzniknout. Spolek vzniká zápisem do spolkového rejstříku, jemuž však musí předcházet právě založení spolku. K založení dochází na základě soukromoprávního projevu vůle zakladatelů. Vznik je vázán na akt veřejnoprávní povahy, tedy přímo na zápis spolku. Můžeme zde mluvit o takzvané „dvoufázovosti“, která je typická pro proces vznikání spolku jako takového.²⁸

Ještě než je spolek založen a než vznikne, existuje zde možnost za něj jednat. Většinou se tak stává ale v mezidobí mezi založením a vznikem spolku. Může tak jednat jedna osoba, ale i více osob. Ten, kdo jedná, je z tohoto jednání oprávněn a zavázán sám. V případě více osob jsou oprávněny a zavázány společně a nerozdílně. Poté, co spolek vznikne, může na sebe účinky těchto právních jednání převzít. Musí tomu být ale do tří měsíců od vzniku spolku. V případě, že tyto účinky spolek převezme, je z nich od počátku zavázán. Naopak ten, kdo za spolek jednal, již zavázán není. Spolek je také povinen o převzetí účinků takovýchto jednání informovat ostatní účastníky.²⁹ Takové jednání je povoleno převážně v souvislosti s pronájmem nemovitosti, která bude sloužit jako sídlo spolku, nebo také s přijímáním finančních prostředků na zahájení provozu spolku apod.

²⁷ REGLS: Jak vzniká spolek: (Základní informace pro ty, kteří chtějí založit spolek). Informační a poradenské středisko pro místní kulturu. Praha 1992. ISBN 80-7068-037-7 – str. 4

²⁸ RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha:Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 32

²⁹ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 32

3. 1. Založení spolku

Co se týče založení, jde úplně o první fázi vzniku spolku, kdy nejméně tři osoby vedené společným zájmem dobrovolně a ze své vlastní vůle se sdružit založí spolek. To, že je splněna podmínka tří osob a stejného zájmu, neznamená, že může spolek vzniknout. Pokud by hlavní činnost, účel a cíl spolku byly v rozporu se zákonem, ústavou či mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána, nebyl by tento spolek dovolen.³⁰

Omezit právo sdružovací lze jen na základě zákona. Za takové případy se považují situace, kdy je nezbytné chránit bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost a veřejný pořádek, zamezit trestným činům nebo chránit práva a svobody druhých. Účelem založení spolku tedy nemůže být porušování práva, kdy příkladem takového spolku může být spolek zabývající se lovem ryb, výbušninami nebo střílení chráněných zvířat. Nesmí se založit ani spolek ozbrojený ani spolek s ozbrojenými složkami. Zde však platí výjimka, jedná-li se například o myslivce, sportovní střelce nebo kluby vojenské historie. Pokud spolek i přesto vyvíjí činnost zakázanou, může jej soud na návrh osoby, která na tom má zájem, nebo i bez návrhu zrušit.³¹

V některých případech se požaduje i splnění určitých podmínek, které se týkají konkrétně zakládajících osob. Je žádoucí, aby například zakladatelé mysliveckého spolku vlastnili platný český lovecký lístek. Další omezení vztahující se na zakladatele, kromě jejich počtu, NOZ nestanoví. Může jím být tedy fyzická i právnická osoba, pokud to zákon u takové osoby výslovně nevyloučí.³² Zakladatelé by měli být ale způsobilí jednat, tedy rozumově a volně vyspělí. Pokud to tak není, bude nutné zastoupení rodiči. Další důležité znaky, které musí zakladatelé projevovat, jsou tedy společný zájem a dobrovolnost. Společně se samosprávností se jedná o hlavní pojmové znaky spolku, bez kterých spolek nemůže být. V případě, že by jeden nebo více z nich chyběly, nebyl by spolek zapsán do veřejného rejstříku a tím nevznikl. Stejně je tomu i v případě, kdyby některý z těchto znaků spolek pozbyl už v době své existence. V takovém případě by to byl důvod pro zrušení spolku soudem.

---

³⁰ KINDL, M., ERTL, Z., FORMANOVÁ, N., KINDL, T., ŠÍMA, A.: Úskalí spolkového práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-642-2. - str. 17

³¹ Tamtéž

³² HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 23

NOZ upravuje dva druhy založení spolku, kdy při prvním se zakladatelé shodnou na obsahu stanov a při druhém se může svolat takzvaná ustavující schůze, kdy se spolek založí usnesením této schůze tvořícího se spolku. V obou případech se dbá na soulad s římskoprávní zásadou „tres faciunt collegium“, jež znamená „tři tvoří spolek“.

3. 1. 1. Ustavující schůze

Založení ustavující schůzí nastává v případě, že počet zakladatelů spolku už je tak velký, že je nereálné, aby se všichni shodli na obsahu stanov. Tento postup se rovněž použije i v případě, kdy zakladatel nemůže najít dostatečný počet spoluzakladatelů. Spolek je tedy založen usnesením ustavující schůze, na kterou se obdobně použijí ustanovení o členské schůzi.³³

Svolavatel schůze vypracuje návrh stanov a vhodným způsobem svolá další potencionální členy, kteří mají zájem o založení spolku. Schůze musí být svolána nejméně třicet dnů před jejím konáním, kdy z pozvánky jasně vyplývá její místo a čas konání i s pořadem zasedání. Je nutnost obstarat přítomnostní listinu, do které se zapíše každý, kdo se dostaví a splňuje podmínky pro přijetí do spolku. Daný člověk tak potvrdí svou přítomnost podpisem. Ti zapsaní v listině jsou automaticky považováni za ty, kteří podali řádnou přihlášku do spolku. Za správnost a úplnost listiny odpovídá svolavatel, který ji následně i ověřuje. Ověřit ji může i jiná osoba než svolavatel, jestliže byla k této činnosti pověřena.³⁴

Po zahájení schůze, kterou zahajuje svolavatel, se sdělí počet přítomných a všichni jsou seznámeni s tím, o čem se bude na schůzi jednat. Uvést by se měla už i jednání, která svolavatel v zájmu spolku již učinil. V této chvíli se může jednat o pronájem prostor či nakopírování podkladových materiálů. Musí se provést i seznámení se s pravidly pro toto jednání a následné volby. Součástí schůze je totiž podle zákona jednání o stanovách, ale také volba členů orgánů, především předsedy zasedání. Následně svolavatel zajistí volbu předsedy zasedání, případně i dalších činovníků. Od tohoto okamžiku vede zasedání právě předseda. Jednání dále vede tak, jak byl pořad zasedání oznámen v pozvánce.³⁵

---

³³ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7- str. 30

³⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 9. 1. 2022].

Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> § 222-224

³⁵ Tamtéž

Rozhodnutí o založení spolku má formu usnesení. Založení spolku by mělo být prvním bodem, který má být projednáván, neboť další usnesení, ohledně vnitřních záležitostí, se mohou přijmout až po založení spolku. Usnesení se přijímá, pokud souhlasí nadpoloviční většina přítomných. Aby však ustavující schůze byla usnášeníschopná, musí být při hlasování přítomna většina osob zapsaná na listině přítomných. V případě, že se ustavující schůze usnese na založení spolku, je nutné, aby se zvolili členové orgánů. NOZ předpokládá dva povinné orgány a tím jsou statutární orgán a nejvyšší orgán. Ustavující schůze tak určitě musí zvolit nejméně statutární orgán. Nejvyšší orgán se volí v případě, že nebudou všichni členové spolku členy statutárního orgánu. Co se týká volby dalších orgánů, může se jednat o kontrolní komisi, rozhodčí komisi či další orgány, které vznikají na základě organizačního uspořádání spolku, jež je upraveno stanovami. Když je vše důležité vyřešeno, je nutné podat návrh na zapsání spolku, který podává osoba, kterou určila ustavující schůze.³⁶

Ten, kdo hlasoval proti přijetí navržených stanov, může odstoupit od přistoupení do spolku a od podané přihlášky. Zde je důležité zmínit, že může odstoupit, ale nemusí. I přesto, že někdo hlasuje proti přijetí stanov, má pořád možnost zůstat členem spolku. Odstoupení od přihlášky je tedy jen na vůli toho, kdo hlasoval proti a tuto vůli musí zvlášť projevit. V případě, že ale k odstoupení dojde, musí být o tom učiněn záznam. Záznam se provádí do listiny přítomných a musí být opatřený podpisy odstupujícího a toho, kdo záznam učinil. I když se musí záznam provést, nedochází k odstoupení tímto písemným záznamem, ale již projevovanou vůlí provedenou před zápisem. Nejčastějším příkladem je veřejné sdělení.³⁷

3. 1. 2. Stanovy

Na obsahu stanov se musí shodnout všichni zakladatelé, jinak není možné, aby spolek vznikl. Jsou totiž podmínkou, bez jejíhož splnění spolek vůbec nemůže existovat. Tato shoda je takzvaným zakladatelským právním jednáním a stanovy jsou poté považovány za výsledek tohoto jednání. Stanovami se rozumí určitá vnitřní pravidla či podmínky, podle kterých se daný spolek musí řídit. Jedná se o jakýsi smluvní základ o účelu a o způsobu fungování.

---

³⁶ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 31

³⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 9. 1. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 224

Základními znaky spolku jsou společný zájem, dobrovolnost a nezávislost na státu. Z toho plyne, že zakladatelé mají právo si sami upravovat poměry jakýmkoliv způsobem, který není v rozporu se zákonem.

Stanovy se mohou svým způsobem považovat za smlouvu, i když trochu netypickou. V okamžiku, kdy stanovy vzniknou a následně vznikne tedy i spolek, se předpokládá, že budou do spolku přistupovat další členové, a tudíž budou vázáni touto „smlouvou“. Na rozdíl od klasické smlouvy, stanovy se mohou dále vyvíjet společně s tím, jak se vyvíjí spolek v důsledku přijímání nových členů a pod vlivem společenských, kulturních, politických a dalších podmínek.³⁸

Stanovy musí obsahovat alespoň minimální obsah, který je stanoven přímo zákonem. Jedná se především o základní údaje, jako jsou název spolku, jeho sídlo, účel spolku, určení statutárního orgánu a v neposlední řadě taky práva a povinnosti členů a jejich vznik. Jestliže zakladatelské právní jednání nebude mít některou z náležitostí nezbytnou pro existenci spolku, může soud i bez návrhu prohlásit právnickou osobu za neplatnou. Před rozhodnutím o neplatnosti soud poskytne spolku přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy a do stanov chybějící náležitost doplnit. Přiměřenost lhůty musí odpovídat reálné možnosti nápravy, kdy se počítá s nezbytností svolání nejvyššího orgánu spolku a časovou náročností toho, co má být provedeno. Na ostatních informacích, které budou ve stanovách uvedeny nad rámec stanoveného minima, se shodnou zakladatelé. Obsah stanov musí vyhovět ustanovením s kogentní povahou, které NOZ ukládá, ale dále může vymezit i vnitřní uspořádání spolku, které zákon upravuje pouze dispozitivně. Nepovinné informace uvedené ve stanovách mohou například určovat, zda spolek povede seznam svých členů. Pokud se rozhodne, že se seznam povede, musí se určit pravidla pro zápisy a případné výmazy ze seznamu a také, kdo to bude provádět. Stanovy mohou také určit výši a splatnost členského příspěvku.³⁹

Pro stanovy se vyžaduje písemná forma, avšak stačí jen prostá písemná forma. To znamená, že nemusí být formou veřejné listiny, tedy notářského zápisu. Zapotřebí nejsou ani úředně ověřené podpisy jednajících. Zákon dále udává, že stanovy musí být uloženy v sídle spolku a to v plném znění.⁴⁰

---

³⁸ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 24

³⁹ KINDL, M., ERTL, Z., FORMANOVÁ, N., KINDL, T., ŠÍMA, A.: Úskalí spolkového práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-642-2. - str. 173-175

⁴⁰ Tamtéž – str. 164

Změny stanov jsou nedílnou součástí spolků. Někdy se můžou stanovy měnit, a někdy dokonce musí. Příkladem jsou občanská sdružení, která se kvůli změně zákona musela transformovat na spolky. Tím nastal zásah do stanov, neboť se bývalá občanská sdružení musela přizpůsobit nové právní úpravě. Dalším příkladem může být sloučení nebo naopak rozdělení spolků. Rozhodovat o změně stanov náleží nejvyššímu orgánu. Podstatné je, že o změnách rozhoduje jiný orgán, než který je přijal. Tak jako první stanovy, tak i jejich změna musí mít povinné náležitosti stanovené zákonem. Na změny, které tak odporují kogentním ustanovením občanského zákona, se hledí tak, jako kdyby nebyly vůbec přijaté.⁴¹

3. 2. Vznik spolku

Po schválení stanov a dokončení založení spolku, se musí spolek nechat zapsat do veřejného rejstříku. Jen tak může spolek vzniknout. Spolek se totiž jako každá jiná právnická osoba považuje za fiktivní osobu, která není nijak hmatatelná v reálném světě, a tak je třeba její existenci nějakým způsobem ukotvit. Tím, že se spolek запиše do veřejně přístupného rejstříku, vzniká jistota jeho existence. Spolek tedy vzniká dnem zápisu do tohoto rejstříku. Veškeré údaje o spolku, které se zapisují do spolkového rejstříku, uvádí rejstříkový zákon. To samé platí i pro vymezení toho, které listiny se zakládají do Sbírký listin.⁴²

Aby mohl být spolek zapsán, musí zakladatelé nebo osoby k tomu určené podat návrh na zapsání. Návrh by měl být podán bez zbytečného odkladu od vzniku rozhodné události, zde se jedná o založení spolku. Přesná lhůta pro podání návrhu není zákonem stanovena, ale v případě uplynutí 15 dnů od založení spolku dává zákon možnost podat návrh na zapsání spolku i širšímu okruhu osob. Oprávněnou osobou se stává každý, kdo doloží právní zájem a přiloží listiny dokládající zapisované skutečnosti.⁴³ Návrh se podává u krajského soudu, který je k řízení o návrhu příslušný a v jehož obvodu se nachází sídlo spolku. Tato agenda byla na krajské soudy převedena až v roce 2014 s účinností NOZ, kdy ji převzaly od MVČR. Seznam soudů lze najít v přílohách zákona č. 6/2002 Sb. o soudech a soudcích. Krajské soudy mají i své pobočky, přičemž postačí podat návrh spolku některé z nich.

⁴¹ KINDL, M., ERTL, Z., FORMANOVÁ, N., KINDL, T., ŠÍMA, A.: Úskalí spolkového práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-642-2. - str. 198

⁴² RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 44

⁴³ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7- str. 33

Návrh je třeba vypracovat v českém jazyce v listinné nebo elektronické podobě. Návrh musí být i řádně podepsaný, kdy se podpisy musí úředně ověřit. Nelze podat jen samotný návrh, ale musí k němu být doloženy povinné přílohy. Mezi ně řadíme především stanovy spolku, zápis osvědčující průběh ustavující schůze a její usnesení v případě, že byl spolek založen tímto způsobem. Dále se příkládá oprávnění k podnikání nebo jiné činnosti za předpokladu, že by tato činnost měla být vedlejší činností spolku. Nezbytná příloha je také souhlas oprávněné osoby s užíváním nemovitosti jako sídla spolku. Musí se obstarat i čestné prohlášení člena statutárního orgánu o způsobilosti být jeho členem. V neposlední řadě to mohou být přílohy podle daných okolností, jako je například plná moc advokáta v případě, že za spolek podává návrh na zápis.⁴⁴

Spolek by měl být zapsán do veřejného rejstříku nejdéle do třiceti dnů od podání návrhu. Nejprve rejstříkový soud zkontroluje, zda je návrh bez vad a obsahuje všechny požadované přílohy. Toto by měl obstarat do tří pracovních dnů od podání návrhu. V případě, že by soud nějaké vady objevil, vyzve spolek navrhovatele k opravě či doplnění návrhu a to formou usnesení. Je ale třeba dbát na to, že opakovaná výzva se nepřipouští. Nejčastější chyby jsou v případě, kdy podání neobsahuje všechny požadované náležitosti, nebo když je neurčité či nesrozumitelné. Na opravu a doplnění je stanovena lhůta. Pokud není v této lhůtě výzvě vyhověno, soud usnesením návrh odmítne. Uvede k tomu důvody odmítnutí a také poučení jak nedostatky odstranit.⁴⁵

Je-li návrh v pořádku a neexistují žádné důvody pro jeho odmítnutí, rozhodne rejstříkový soud o jeho zapsání nebo jej rovnou zapíše a to většinou do 5 pracovních dnů. Zákon ale stanoví další lhůtu, kde se zmiňuje o zapsání do rejstříku do třiceti dnů. Tato lhůta funguje jako pojistka proti zbytečným průtahům ve věci registrace. Není-li do této doby spolek zapsán a není ani vydané rozhodnutí o odmítnutí zápisu, považuje se spolek za zapsaný a za vzniklý. Má tedy už právní osobnost. Jedná se o takzvanou fikci zápisu spolku. Prakticky to znamená, že spolek v rejstříku zapsán není a nebude mu tedy ani vyhotoven výpis z veřejného rejstříku.⁴⁶

---

⁴⁴ RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha:Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 41

⁴⁵ KINDL, M., ERTL, Z., FORMANOVÁ, N., KINDL, T., ŠÍMA, A.: Úskalí spolkového práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-642-2. - str. 138

⁴⁶ Tamtéž – str. 139

V případě potřeby se může spolek prokázat datem podání návrhu na zápis. V důsledku fikce už soud nemůže odmítnout zapsání spolku a zároveň se nelze ani domáhat určení, že spolek nevznikl. Jediné, co může nastat, je to, že pokud by byl automaticky zapsán spolek, který by nesplňoval zákonem stanovené podmínky, může být následně prohlášen za neplatný.⁴⁷

V případě, že rejstříkový soud odmítne návrh na zápis spolku (tím spolek nevznikne), mohou i tak zakladatelé nebo členové dále pokračovat v naplňování účelu spolku. Hledí se totiž na ně, jako by uzavřeli smlouvu o společnosti. Je zde ale i možnost obrany, kdy lze proti soudu podat odvolání, o kterých rozhodují vrchní soudy v Praze a v Olomouci. Použije se zde totiž subsidiárně zákon o zvláštních řízeních soudních, ale jen v případě, pokud rejstříkový zákon nestanoví jinak. Důvody pro odmítnutí návrhu mohou být, že návrh byl podán neoprávněnou osobou, nebyl podán předepsaným způsobem, neobsahuje všechny náležitosti, je nesrozumitelný či neurčitý, nebyly k němu připojeny potřebné přílohy a také pokud není účel zakládaného spolku dovolený.⁴⁸

Pokud jsou splněny veškeré podmínky, které stanoví rejstříkový zákon, může provést zápis spolku i notář. Záleží na spolku, zda se mu vyplatí tento způsob zápisu, neboť se tento úkon prodraží z důvodu vyhotovení notářského zápisu. Vede to ale ke zvýšení právní jistoty.⁴⁹

Na základě zákona o soudních poplatcích podléhalo podání návrhu na zápis spolku poplatkové povinnosti. Poplatek činil v roce 2014 1000 korun, ale několikrát se jednalo o jeho snížení. Bylo tedy třeba si vždy zjistit aktuální příslušný sazebník. Nicméně od 1. 5. 2015 jsou však spolky od soudního poplatku osvobozeny a za podání návrhu na zápis do spolkového rejstříku nic neplatí.⁵⁰

---

⁴⁷ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 33

⁴⁸ Tamtéž

⁴⁹ RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 42

⁵⁰ Epravo.cz: Poplatky spojené se zápisem do spolkového rejstříku [online] [citováno dne 24. 1. 2022]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/poplatky-spojene-se-zapisem-do-spolkoveho-rejstriku-96615.html>>

3. 3. Založení a vznik pobočného spolku

Hlavní spolek může podat návrh na zapsání takzvaného pobočného spolku do veřejného rejstříku. Tento pobočný spolek zakládají stanovy hlavního spolku, a to jako organizační jednotku spolku nebo určí, jakým způsobem se spolek založí. Druhá možnost se jeví z praktického hlediska jako přijatelnější, neboť se do budoucna může počítat se založením více pobočných spolků a nebude tak potřeba při každém novém založení měnit stanovy. I když jej zakládá jen jedna osoba (hlavní spolek), musí mít pobočný spolek nejméně tři členy. Stanovy dále také určují, kdo o pobočných spolcích rozhoduje. Jelikož o pobočných spolcích rozhodují stanovy hlavního spolku, plyne z toho, že pobočný spolek své stanovy mít nemusí a veřejný rejstřík s nimi vůbec nepočítá. Může ale nastat situace, kdy hlavní spolek při založení pobočného spolku upraví jeho stanovy, a tudíž členové pobočného spolku mají trochu jiné ustanovení, podle kterého se mají řídit. Nicméně nejedná se o jiné stanovy, ale součást stanov hlavního spolku.⁵¹

Pobočný spolek vzniká dnem, kdy je zapsán do veřejného rejstříku. Platí zde lhůta třicet dnů na zapsání nebo vydání rozhodnutí o odmítnutí. Některé pobočné spolky ale vznikly automaticky. Při účinnosti NOZ se dosavadní organizační jednotky občanských sdružení změnily na pobočné spolky, pokud tedy splnily svou zákonnou povinnost a nechaly se zapsat do evidence MVČR.⁵²

Pobočný spolek má právní osobnost, ale je odvozena od té hlavního spolku. Má vlastní práva a povinnosti, které nabývá v rozsahu určeném stanovami hlavního spolku. U pobočného spolku je důležité, aby název obsahoval příznačný prvek názvu hlavního spolku a aby bylo poznat, že se jedná právě o pobočný spolek. Než je pobočný spolek zapsán ve veřejném rejstříku, je hlavní spolek zavázán a oprávněn s pobočným spolkem společně a nerozdílně. V okamžiku vzniku pobočného spolku, tedy jeho zápisu, ručí hlavní spolek za dluhy pobočného spolku jen v rozsahu, který je určen ve stanovách. Co se týče zrušení, tak když se zrušuje hlavní spolek, je automaticky zrušen i ten pobočný.⁵³ Celkově se úprava pobočného spolku shoduje s úpravou hlavního spolku.

⁵¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 24. 1. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 219

⁵² KINDL, M., ERTL, Z., FORMANOVÁ, N., KINDL, T., ŠÍMA, A.: Úskalí spolkového práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-642-2. - str. 200

⁵³ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 24. 1. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 228

4. Členství ve spolku

Spolek je společenství osob, tedy členů. Vztah mezi členem a spolkem je ze zásady soukromoprávní. Důležitá je zde dobrovolnost, která má přímo zákonný základ v § 215 NOZ, který uvádí, že nikdo nesmí být nucen k účasti ve spolku a nikomu nesmí být bráněno vystoupit. Rozdíl od ostatních korporací je, že zde neexistuje majetkový podíl člena.

Co se týká členství ve spolku, o všem rozhodují stanovy. Stanovy mohou určit, o jaký druh členství se jedná, a podle toho také zároveň vymezi jednotlivé druhy práva a povinnosti s tímto členstvím spojené. Pokud stanovy neurčí jiný způsob, členství může po vzniku spolku vzniknout přijetím. Stanovy také určují orgán, který se přijímáním nových členů zabývá. Pokud tomu tak není, rozhoduje o tom nejvyšší orgán spolku. Členem se může stát jak fyzická osoba, tak právnická osoba, u které je podmínkou zastoupení statutárním orgánem nebo jiným orgánem, který si sama právnická osoba určí. Členství ve spolku má primárně osobní povahu, tudíž je nepřevoditelné. Nejde jej tedy někomu předat, prodat a zákon ani nepodporuje přechod členství v rámci dědictví. Povaha členství je založena na společném zájmu, kdy jde tedy o spolčení konkrétních osob, které jsou vedeni společným zájmem a v daném případě se chtějí spolčit kvůli společnému zájmu jen jim vlastnímu. Existuje zde ale možnost, kdy může být členství převoditelné a to v případě, že tak určí stanovy spolku.⁵⁴

Ten, kdo se rozhodne být součástí spolku, se o členství musí ucházet a z vlastní vůle se tak zavázat k dodržování stanov a to od okamžiku jeho přijetí do spolku. Když se někdo stane členem spolku, váže se členství pouze na tu danou osobu a není možné, aby členství přešlo na jeho zástupce. Ke členství se vážou určitá práva i povinnosti. Podle NOZ se člen zavazuje chovat čestně a zachovávat vnitřní řád korporace. Se členstvím se podle stanov spojuje i povinnost zaplatit členský příspěvek. Výši, splatnost a způsob platby opět určí stanovy nebo určí orgán, který o tom bude rozhodovat. Povinnost člena není ručit za dluhy spolku. Spolek má povinnost zajistit, aby se uchazeč předem mohl seznámit s vnitřními předpisy, aby později nedocházelo k jejich porušování z důvodu nevědomosti.⁵⁵

---

⁵⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 6. 10. 2021]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 232

⁵⁵ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 10

Spolek může vést seznam členů, ale nejedná se o povinnost, neboť třeba takový spolek s málo členy seznam vůbec nepotřebuje. V dnešní době však takových spolků není mnoho a vedení seznamu je tak běžnou záležitostí. Pravidla zacházení se seznamem jsou uvedeny ve stanovách, které uvádí, jakým způsobem se provádí v seznamu členů zápisy a výmazy informací o členech. Seznam může být zpřístupněn, ale také nemusí. Pokud nesouhlasí všichni členové, kteří jsou v něm zapsáni, seznam nemůže být uveřejněn. Může se zveřejnit neúplný seznam, ze kterého ale musí být zjevné, že se nejedná o úplný seznam členů. V případě, že spolek vede seznam členů, stává se tak správcem osobních údajů, z čehož vyplývají zejména povinnosti při jejich zpracování. Musí se dbát na to, aby nedocházelo k porušování těchto povinností. Člen i bývalý člen může na svoje náklady požadovat výpis ze seznamu o údajích o jeho osobě nebo také potvrzení o tom, že údaje byly vymazány. V případě úmrtí člena může toto potvrzení požadovat manžel, dítě nebo dědic, v krajních případech i jiná blízká osoba, pokud prokáže, že je zde zájem hodný ochrany.⁵⁶

Tak, jak může členství vzniknout, může i zaniknout. Zaniká buď vystoupením, vyloučením, nebo i dalšími způsoby, které stanoví stanovy nebo zákon. Dalším způsobem se rozumí například smrt člena u fyzické osoby nebo zánik člena v případě právnické osoby a dále třeba převod nebo přechod členství.

Vystoupení je dobrovolné rozhodnutí člena o tom, že už nadále nechce být členem. Zákon tento druh ukončení nikterak neupravuje. Pokud stanovy neurčí jinak, není pro tento úkon stanovena žádná forma. Musí zde být jen projevena vůle. Tedy nemusí jít jen o písemnou formu, ale stačí i prosté prohlášení.⁵⁷

Důvod k ukončení členství vyloučením nastává především při závažném porušení povinnosti, kterou jako člen měl dodržovat, a v přiměřené lhůtě ani nesjednal nápravu. Jedním z důvodů je především nezaplacení členského příspěvku ve lhůtě a to ani po dodatečné výzvě k zaplacení. Nastává ovšem situace, kdy porušení odčinit nejde nebo kdy to spolku způsobilo zvlášť závažnou újmu, to se pak náprava nevyžaduje. Nemusí jít jen o majetkovou újmu, ale například i o poškození dobré pověsti spolku.⁵⁸

---

⁵⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 26. 1. 2022].

Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 236

⁵⁷ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 39

⁵⁸ Tamtéž – str. 40

O vyloučení rozhoduje statutární orgán a musí to být řádně zdůvodněné. Pokud by vyloučení nebylo zdůvodněné, odporovalo by to zásadě dobrovolnosti, která zahrnuje i právo osoby stát se členem spolku a právo setrvat v něm. Tím by nebyla splněna základní podmínka a členství by tak nemohlo být ukončeno.⁵⁹

Kterýkoliv člen spolku má právo podat návrh na vyloučení člena, kde se uvedou důvody a okolnosti, které vedly člena k podání návrhu. Člen, který má být podle návrhu vyloučen, má právo na seznámení se s jeho obsahem, žádat o jeho vysvětlení a poté využít veškerých důkazů, které mu jsou k prospěchu.

Pokud už dojde k vyloučení člena, je nutnost, aby bylo toto rozhodnutí vyloučenému členu doručeno. Potom, co bylo rozhodnutí doručeno, má člen možnost do 15 dnů navrhnout přezkoumání rozhodnutí rozhodčí komisí. Příslušný orgán může rozhodnutí o vyloučení člena zrušit, pokud jsou důvody vyloučení v rozporu se zákonem nebo stanovami nebo v případech, které jsou odůvodněné. Druhá možnost vyloučeného člena jak se bránit je navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti. Toto právo má však své lhůty. Subjektivní lhůtu, která začíná běžet ode dne, kdy se o tom vyloučený dozvěděl, a trvá tři měsíce. Objektivní lhůta pak trvá rok ode dne zapsání vyloučení do seznamu členů.⁶⁰

Při nesplnění povinnosti člena je možnost ho vyloučit. Pokud svoji povinnost vůči členům nesplní spolek, mají členové právo na přiměřené zadostiučinění. Jedná se především o porušení základního členského práva zvláště závažným způsobem. Zadostiučinění se nepřizná v případě, že nebylo uplatněno v době stanovené pro podání nebo do 3 měsíců od právní moci rozhodnutí o zamítnutí návrhu a to jen v případě, že to spolek namítne.⁶¹

Má se za to, že kdo je členem pobočného spolku, je zároveň člen i hlavního spolku a to platí i při zániku členství. Zmínit je třeba i vztah mezi členstvím ve spolku a pracovněprávním závazkem. Tento vztah je možný, neboť jej žádný zákon nezakazuje. Tyto dva závazky jsou na sobě nezávislé. Znamená to tedy, že například ukončení členství není důvod pro skončení pracovního poměru.⁶²

---

⁵⁹ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 40

⁶⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 26. 1. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 241

⁶¹ Tamtéž - § 242

⁶² RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 114

5. Organizace spolku

Spolek není žádnou jednorázovou sešlostí, ale počítá se s tím, že jeho charakter bude trvalejší, nejlépe trvalý. Proto musí být toto sdružení nějakým způsobem organizováno. Právnícká osoba sama o sobě nemá žádnou vlastní vůli. Existují tedy orgány, které spolek zastupují a vystupují vůči třetím osobám. Vůle je závislá na rozhodnutí osob, které za ni jednají a nahrazují její vůli. Tyto osoby jsou označovány jako členové orgánu. NOZ stanoví, v jakém rozsahu a jakým způsobem členové orgánů utvářejí vůli právnické osoby a jak jej zastupují. Vytváří se zde vztah zástupce a zastoupeného, kde platí, že člen orgánu jako zástupce musí jednat v zájmu právnické osoby, která je v tomto vztahu zastoupená, tak, aby obstaral veškeré její záležitosti.⁶³

Člen orgánu může být fyzická i právnická osoba. Fyzická osoba musí být až na pár výjimek plně svéprávná. Tato výjimka může být v případě, když existují spolky sdružující nezletilé osoby nebo osoby s omezenou svéprávností. Právníckou osobu zastupuje fyzická osoba k tomu zmocněná, případně člen jejího statutárního orgánu. Další podmínkou pro způsobilost k funkci bývá bezúhonnost. Zbylé podmínky mohou být stanoveny zakladatelským právním jednáním. Členové vykonávají svoji funkci osobně, ale v určitých případech je možné zastoupení. Dále musí vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře, tedy loajálně a s potřebnými znalostmi.⁶⁴ Nevyžaduje se vždy přímo odborná znalost, ale předpokládá se, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností. K motivaci při výkonu této funkce slouží i § 159 odst. 3 NOZ, který stanoví, že pokud člen volený orgánem poruší své povinnosti, způsobí tím spolku škodu, a nenahradí-li ji, i když k tomu je povinen, ručí věřiteli právnické osoby za její dluhy v rozsahu, v jakém škodu nenahradil. Co se týče zániku funkce člena, upravuje se především lhůta, jejímž uplynutím funkce zaniká nebo člen sám odstoupí. Zmíněna byla i loajalita, kdy se má na mysli takzvaná korporační loajalita, která spočívá v čestném chování vůči spolku a jeho členům a naopak, že spolek nesmí nikoho zvyhodňovat či znevýhodňovat.⁶⁵

⁶³ RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha:Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 89

⁶⁴ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 44

⁶⁵ RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha:Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str 90, 91

Spolek má širokou možnost vytvořit si vlastní systém orgánů. Co se týká vnitřní organizace, ponechává NOZ spolkům velkou svobodu a ty si poté mohou vytvořit organizační strukturu podle svých představ. Právní úprava tedy nabízí dispozitivní ustanovení, které představuje jakýsi návrh toho, jak by mohla úprava vypadat, a tak dává svou představu, jak by vnitřní organizační struktura mohla fungovat. Jak bude ale úprava vypadat, je věcí každého spolku. Sám se rozhodne, jestli mu daná úprava vyhovuje nebo zda přijme vlastní. Nepřijme-li však vlastní regulaci, váže se na něj úprava zákonná. Ale i tato svoboda musí mít své meze. Vztahuje se to především na styk mezi různými subjekty. Jsou zde požadavky, že je nutné, aby bylo zřejmé, kdo jménem spolku navenek jedná a zastupuje.⁶⁶

Spolek může mít několik orgánů a to jak individuální, který rozhoduje samostatně, tak kolektivní, rozhodující o záležitostech spolku ve sboru. Zde platí, že se rozhoduje za přítomnosti většiny členů orgánu a to většinou hlasů zúčastněných. Zákon hovoří primárně o čtyřech orgánech. Základními orgány jsou statutární orgán a nejvyšší orgán, které musí mít každý spolek povinně. Takzvaně obligatorní orgány. Dále jsou tu fakultativní orgány a to jsou kontrolní komise, rozhodčí komise a případně další orgány, které jsou určeny ve stanovách, které je mohou zároveň libovolně pojmenovat, pokud to neodporuje nebo neklame o jejich povaze. Například název „kontrolní rada“ není dobrý název pro statutární orgán, neboť to budí dojem, že jde o kontrolní orgán.⁶⁷ Tyto orgány jsou však zřizovány volitelně, a tak záleží pouze na spolku, zda je zřídí či nikoli.

Statutární orgán může být kolektivní, například výbor, nebo individuální, jako je předseda. Musí být určen ve stanovách spolku, což je jedna z neopomenutelných náležitostí stanov. Upraven však nemusí být způsob jeho činnosti ani způsob jeho utváření. Statutární orgán zastupuje spolek navenek a je v zájmu bezpečnosti právního styku ho zřídít. NOZ nijak neupravuje jeho působnost, neboť se na něj vztahuje obecné ustanovení o právnických osobách. Tomuto orgánu tak náleží veškerá působnost, která není svěřena jinému orgánu. Členy statutárního orgánu pak volí na pět let a odvolává nejvyšší orgán spolku.⁶⁸

---

⁶⁶ RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 93

⁶⁷ Poradna ČRDM pro organizace pracující s dětmi a mládeží: Název spolku, změna názvu spolku online] c2016-2021 [citováno dne 29. 1. 2022]. Dostupné na <<http://poradna.crdm.cz/nazev-spolku/nazev-spolku-zmena-nazvu-spolku-1291>>

⁶⁸ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 51

Nejvyšším orgánem spolku se stává ten, o kterém se tak zmíní stanovy. Zde totiž zákon nestanoví konkrétní nejvyšší orgán, ale ponechává toto vymezení na korporaci. Pokud tomu tak není a spolek si sám nejvyšší orgán neurčí, stává se automaticky podle zákona nejvyšším orgánem členská schůze. Není však povinností, aby každý spolek měl členskou schůzi. Pokud stanovy určí, že se nejvyšším orgánem stává jiný orgán než členská schůze, nemusí být členská schůze vůbec zřízena. Není zde totiž důležité, jak bude nejvyšší orgán nazván, ale to aby vůbec vznikl. Vyloučeno ani není, aby se nejvyšším orgánem stal orgán statutární. Spolek by tak fungoval jen s jedním orgánem a zároveň by to nebylo proti kogentním normám NOZ. Hlavním úkolem je nahrazování vůle spolku a rozhodování za něj. Především jde o určení hlavní činnosti a zaměření spolku, rozhodování o změně stanov, schvalování výsledku hospodaření, hodnocení činnosti dalších orgánů nebo rozhodování o likvidaci či přeměně spolku.⁶⁹

Jak je výše zmíněno, pokud stanovy neurčí jinak, je nejvyšším orgánem členská schůze. Ustanovení ze zákona týkající se členské schůze jsou poměrně podrobná, ale všechna tato pravidla jsou dispozitivní. Záleží tedy jen na spolku, zda chce tato ustanovení použít či nikoli. Pokud tomu tak není, musí to být zmíněné ve stanovách. Členská schůze se schází nejméně jednou ročně a to po svolání k zasedání statutárním orgánem. Toto ustanovení je však také dispozitivní a záleží tak na stanovách, jak četnost konání členské schůze upraví. K svolání zasedání členské schůze podává třetina členů spolku nebo kontrolní orgán podnět. Pokud nesvolá statutární orgán zasedání do 30 dnů od podání podnětu, může na své náklady svolat schůzi sám podavatel podnětu. Schůze musí být svolána řádným a vhodným způsobem a to ve lhůtě, která je pro to určená nebo minimálně 30 dní před jejím konáním. Z pozvánky musí být zřejmé, kde se schůze koná, v kolik a její pořad. Místo a čas se uzpůsobuje tak, aby vyhovovalo co nejvíce členům, a tak se nesnižovala celková účast. Ten, kdo zasedání svolal, ho může stejným způsobem také odvolat nebo odložit. Pokud se změna neoznámí včas dopředu, může člen požadovat po spolku náhradu účelně vynaložených nákladů.⁷⁰

---

⁶⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 29. 1. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 247

⁷⁰ RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha:Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 95

Každý člen má právo se účastnit zasedání a požadovat od spolku vysvětlení záležitostí, které souvisejí s předmětem zasedání. Když je přítomna většina členů spolku, je členská schůze usnášeníschopná. Myšlena je tím tedy nadpoloviční většina členů spolku. Vždy na začátku schůze zahajovatel ověří, zda je schůze schopna se usnášet, a zajistí volbu předsedy zasedání a dalších činovníků. Každý z členů má vždy jeden hlas a usnesení se přijme, pokud souhlasí nadpoloviční většina přítomných. Pokud stanovy určí, že některý z členů má pouze poradní hlas, nepřihlíží se k němu jako k hlasu rozhodujícím o usnesení. Zasedání probíhá podle jeho pořadu, pokud se členská schůze neusnese na tom, že se může jednat i o jiné záležitosti mimo pořad nebo o dřívějším ukončení zasedání. Otázka, která nebyla uvedena v pořadu, nemůže být tedy předmětem hlasování. Pokud jsou ale přítomni všichni, kteří o otázce mohou hlasovat, může se udělat výjimka.⁷¹

Ze zasedání se poskytuje zápis, jehož vyhotovení zajišťuje statutární orgán. Ze zápisu musí být patrné, kdo zasedání svolal, kdy a kde se konalo, kdo jej zahájil a kdo předsedal. V zápisu nesmí chybět, ani jaká usnesení byla přijata a datum vyhotovení zápisu. Každý člen má právo za určitých podmínek zpětně do zápisu ze zasedání nahlížet. V souvislosti se členskou schůzí je třeba zmínit i to, že podle zákona i stanov je možné svolávat dílčí členské schůze, shromáždění delegátů a v případě, že by se členská schůze nebyla schopna z důvodu malého počtu členů usnášet, svolává statutární orgán náhradní zasedání. Svolavatel musí rozeslat novou pozvánku a to do 15 dnů od původního zasedání a termín konání musí být nejdéle do 6 týdnů od původního zasedání. Na náhradním zasedání se rozhoduje jen o záležitostech, které se měly probírat na původním zasedání, rozdíl je ale v tom, že usnesení mohou přijmout už v libovolném počtu členů.⁷²

Může nastat situace, kdy se vydané rozhodnutí stává neplatné. Pokud se nejde dovolat u orgánu spolku, může jakýkoliv člen nebo ten, kdo má pocit, že má na tom zájem hodný právní ochrany, navrhnout soudu neplatnost rozhodnutí, ale pouze v subjektivní lhůtě 3 měsíců od doby, co se o rozhodnutí dozvěděl, nebo objektivní lhůtě 1 roku od vydání tohoto rozhodnutí.⁷³ Po uplynutí těchto lhůt zaniká i právo dovolat se neplatnosti.

---

⁷¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 29. 1. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> § 253, 254

⁷² Tamtéž - § 254

⁷³ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 57

Dovolávat se neplatnosti rozhodnutí jde jen v případě, že je podezření, že se jedná o rozhodnutí v rozporu se zákonem či stanovami. Pokud tomu tak není, soud neplatnost nevysloví. Nevyslovit neplatnost se může i v případě, že to nemělo závažné právní následky a zároveň to bylo v zájmu spolku či se výrazně zasahovalo do práva třetí osoby nabyté v dobré víře.⁷⁴

Kromě základních orgánů spolku se mohou zřídit i kontrolní a rozhodčí komise. Kontrolní komise je zřízena na základě stanov a musí mít minimálně tři členy, které volí a odvolává členská schůze. V běžném provozu spolku není členství kontrolní komise slučitelné s členstvím ve statutárním orgánu nebo s funkcí likvidátora. Hlavní činností kontrolní komise je dohled nad řádným vedením spolku a zda je činnost spolku vykonávána v souladu se stanovami a právními předpisy. Do působnosti této komise dále patří i nahlížení do dokladů spolku a následné požadování vysvětlení určitých záležitostí od členů spolku. V případě zjištění nedostatků se kontrolní komise obrací na statutární orgán.⁷⁵

Druhou komisí je rozhodčí komise. Tato komise rozhoduje o sporech ve spolkové samosprávě, především spory mezi členy a spolkem, jako jsou například spory o členských příspěvcích či vyloučení člena. I v této komisi jsou základem tři členi, kteří jsou voleni a odvoláváni členskou schůzí nebo shromážděním členů spolku. Jsou stanovené i podmínky, které musí osoba splňovat, aby se mohla stát členem rozhodčí komise. Jedná se o zletilost, plnou svéprávnost, bezúhonnost a zároveň nesmí působit ve spolku jako statutární orgán nebo jako člen kontrolní komise. Zároveň nemůže rozhodovat ani ten, kterému by v případě mohly bránit okolnosti směřující k podjatosti. Samotné řízení neupravuje občanský zákoník, ale jiný právní předpis. V tomto případě se jedná o Zákon č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení. Podle této úpravy se řízení zahajuje doručením žaloby na adresu, jenž je určena stanovami. Aby se tato záležitost dala projednat, musí ji řešit většina členů, nejméně tak tři. Veškeré věci samé se musí rozhodnout do tří měsíců, kdy tato lhůta může být určitým způsobem prodloužena až na 9 měsíců. Rozhodnutí je účinné od doručení pravomocného rozhodnutí a tím pádem se stává i soudně vykonatelným.⁷⁶

---

⁷⁴ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 57

⁷⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 29. 1. 2022].

Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 262 - 264

⁷⁶ Tamtéž - § 265 - 267

Rozdělení činností spolku, tedy co bude v kompetenci statutárního orgánu, co bude úkolem nejvyššího orgánu a co za činnosti spadá pod ostatní orgány, záleží převážně na stanovách spolku. Ty určí, jaké orgány spolek má a následně i jaká je jejich působnost. Nejvhodnější organizační struktura je o třech orgánech. První se tak podílí především na rozhodování o základních otázkách spolku jako je například rozpočet, změna stanov a podobně. Druhý, též nezbytný orgán, by měl mít na starost řízení spolku a jeho zastupování navenek. Účelné je pak zřídit i orgán kontrolní povahy, který by dohlížel na činnost spolku. Pokud však stanovy neurčí orgány, mezi které rozdělí určité zbývající pravomoci, náleží tak všechny tyto činnosti statutárnímu orgánu.⁷⁷

6. Zánik spolku

Zánik právnické osoby, tedy i spolku, může nastat dvěma způsoby a to buď zrušením bez likvidace, nebo zrušením s likvidací. V případě bez likvidace existuje nějaký právní nástupce, který nastupuje místo zrušené právnické osoby do všech právních vztahů, v nichž před zrušením figurovala, a tento nástupce tak může uspokojit případné věřitele. Není tedy třeba se vypořádávat se všemi vztahy, neboť vzhledem k existenci nástupce veškeré vztahy pokračují a není tak potřeba zmíněná likvidace. Zrušení musí být zapsáno do veřejného rejstříku společně s označením právního nástupce. Zrušení právnické osoby bez likvidace se poté zákonným pojmem označuje jako přeměna právnické osoby. Rozdělit se to dále dá na fúzi, rozdělení nebo změnu právní formy. Co se týká zrušení s likvidací, má to na starost soud. Ten jej zruší, zda byl k tomu podán návrh osobou, která na tom má oprávněný zájem. Zrušit spolek jde i bez návrhu, pokud je jeho činnost v rozporu se zákonem, nutí třetí osoby ke členství nebo naopak zabraňuje vstupu novým členům. Po výmazu z veřejného rejstříku nemají věřitelé možnost se domáhat uhrazení svých pohledávek a zůstanou i nevypořádané další právní vztahy. Proto je nutné, aby před výmazem proběhla zmíněná likvidace, jejímž účelem je vypořádat majetek, vyrovnat dluhy věřitelům a nějakým způsobem naložit s majetkovým zůstatkem, tedy s takzvaným likvidačním zůstatkem. Tím pádem dále nebudou dotčena práva třetích osob vyplývajících z právních vztahů, jež vznikla za existence právnické osoby.⁷⁸

---

⁷⁷ RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha:Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 95

⁷⁸ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 69

6. 1. Zrušení spolku

Obecně se zrušení právnické osoby, tedy i spolku, bere jako dobrovolné ukončení činnosti a následná likvidace a výmaz z veřejného rejstříku. V případě zrušení spolku to spadá do působnosti nejvyššího orgánu. Usnesení o zrušení spolku je možné přijmout, pokud je nejvyšší orgán usnášení schopný a pokud o tom rozhodne většina přítomných členů. Ruší-li se spolek bez likvidace, tedy přeměnou, musí to z usnesení o zrušení jasně vyplývat. Pokud tomu tak není, má se za to, že je spolek zrušen s likvidací. Rozhodnutí orgánu o zrušení je jen jeden z možných způsobů zrušení spolku. Spolek může dále být zrušen uplynutím doby, rozhodnutím orgánu veřejné moci či dosažením účelu, pro který byl spolek založen. Když zmíníme i pobočný spolek, ten se zrušuje zrušením hlavního spolku. V případě, že se hlavní spolek zruší s likvidací, musí tomu tak být i u všech pobočných spolků. Hlavní spolek může zaniknout až poté, co zaniknou všechny pobočné spolky.⁷⁹

6. 2. Likvidace spolku

Do likvidace vstupuje spolek dnem, kdy je zrušen. Pokud není dána účinnost jiným dnem, jedná se o den vydání usnesení o zrušení spolku. Bez zbytečného odkladu musí likvidátor navrhnout zápis vstupu do likvidace do veřejného rejstříku. Když se spolek ocitne v likvidaci, musí tak po celou dobu užívat název s dodatkem „v likvidaci“.⁸⁰

Ve spolku musí být zřízena funkce likvidátora, který likvidaci provádí. Povolává ho příslušný orgán, pokud není stanoveno jinak, jedná se o statutární orgán. Pokud ho příslušný orgán do nějaké doby nepovolá, jmenuje ho soud s i bez jeho souhlasu. Takto jmenovaný likvidátor nemůže ze své funkce odstoupit, ale může soudu navrhnout jeho zproštění z funkce, udá-li k tomu prokazatelné důvody. Pokud by funkce likvidátora zanikla dříve než po ukončení likvidace, například smrtí likvidátora, je nutné, aby bez zbytečného odkladu povolal příslušný orgán nového likvidátora.⁸¹ Zároveň může být k likvidaci povoláno více likvidátorů, kteří poté tvoří kolektivní orgán.

---

⁷⁹ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 71

⁸⁰ Tamtéž – str. 72

⁸¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 2. 2. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 270

Likvidátorem může být jen osoba plně svéprávná a popřípadě splňující další podmínky členství ve statutárním orgánu, které určují stanovy spolku v likvidaci. NOZ nepředepisuje, které osoby mají být likvidátorem. Může to být kterýkoliv člen likvidovaného spolku, ale také osoba stojící mimo spolek. Ku prospěchu prováděné likvidace je lepší povolat likvidátora z řad spolku, neboť už od počátku spolku disponuje znalostmi vnitřních poměrů. To může vést k rychlé a účelné likvidaci, neboť má k tomu dobré předpoklady. Likvidátor, který stojí mimo spolek, je většinou ten, který je určen soudem.⁸²

Úkol likvidátora je podat návrh na zápis likvidace do spolkového rejstříku a oznámit vstup do likvidace všem věřitelům spolku. Dále sestavuje zahajovací likvidační účetní rozvahy a soupis jmění a v sídle spolku je zpřístupní všem členům. Člen může také požádat o vydání soupisu. Likvidátor dále zpeněží likvidační podstatu a to v rozsahu, který je pro splnění dluhů nezbytný. S likvidačním zůstatkem musí naložit podle stanov, ale ne vždy je to možné. Pokud to tak je, nabídne likvidátor zůstatek spolku, dále pak obci a v poslední řadě kraji. Získá-li likvidační zůstatek obec nebo kraj, smí je použít pouze k veřejně prospěšnému cíli. Po vypořádání se s majetkem a dluhy vyhotoví likvidátor konečnou zprávu o likvidaci a účetní závěrku.⁸³

6. 3. Přeměny spolků

Přeměnou rozumíme zrušení spolku bez likvidace. Jak je výše zmíněno, jedná se především o fúzi, rozdělení a změnu právní formy. Základ, kterým se řídí přeměny spolků, je součástí obecných ustanovení o přeměně právnických osob. Přeměna jde provést jen, pokud tak výslovně stanoví zákon. Co se týká účinnosti přeměny, jedná se o nesnadný a zdoluhavý proces, a proto je stanoveno, že přeměna je účinná až zápisem do spolkového rejstříku. V době, kdy už je přeměna účinná, nelze rozhodnout o tom, že se nestala ani vyslovit její neplatnost. Nelze se tedy domoci zrušení zápisu přeměny a to ani řádným ani mimořádným opravným prostředkem.⁸⁴ Důležitý je pak rozhodný den, který musí být vždy stanoven. Od toho dne se všechno jednání považuje za jednání uskutečněné na účet nástupnické právnické osoby.

⁸² RONOVSÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha:Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 154

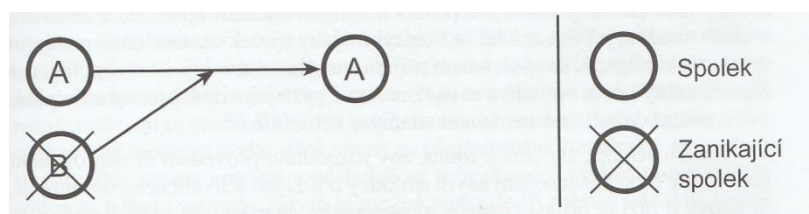
⁸³ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 2. 2. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 269 - 272

⁸⁴ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 77

6. 3. 1. Fúze spolků

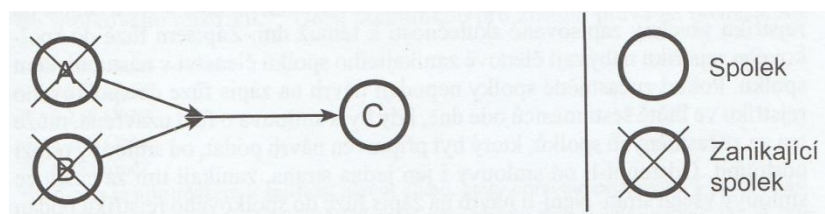
Spolek může také uzavřít takzvanou fúzi s dalším spolkem nebo i více spolky. Jedná se o smlouvu, kde se spolky domluví na sloučení nebo splynutí v jeden spolek. V praxi to znamená, že kromě přechodu všech práv a povinností se nástupnický spolek bude zabývat i pracovněprávními vztahy zúčastněných spolků. Zúčastněný spolek sice zanikne, ale na řadu přichází nástupnický spolek, který veškeré vztahy přebírá.⁸⁵

Při fúzi sloučením nastává ta situace, že jeden ze zúčastněných spolků zůstane spolkem nástupnickým. Veškerá práva a povinnosti zanikajících spolků přejdou na nástupnický spolek. Spolky sepisují smlouvu, která obsahuje název, sídlo a identifikační údaj každého zúčastněného spolku. Musí se doplnit, i který z nich se stává nástupnický, a rozhodný den. Pokud se při sloučení budou měnit stanovy, bude údaj o takové změně také součástí smlouvy.⁸⁶

Zdroj: HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání

Fúze splynutím spočívá v zániku všech zúčastněných spolků a jejich právním nástupcem se stává nově vzniklý spolek, na který přejdou všechna práva a povinnosti zaniklých spolků. Také se uzavírá smlouva mezi zúčastněnými spolky, kde se uvádí název, sídlo, identifikační údaj každého zanikajícího spolku, údaj o tom, který spolek je nástupnický, rozhodný den a ujednání o stanovách.⁸⁷

Zdroj: HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání

⁸⁵ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 78

⁸⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 4. 2. 2022].

Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 274 - 276

⁸⁷ Tamtéž

Se smlouvou se vyhotovuje zpráva obsahující hospodářské a právní důvody a důsledky, vysvětlující sepsání smlouvy o fúzi. Zprávu lze vyhotovit jednak pro všechny zúčastněné spolky, nebo statutární orgán každého zúčastněného spolku si vytvoří svoji. Tuto zprávu není vždy nutné vytvořit. Nemusí být v případě, že všichni členové spolku jsou členové statutárního nebo kontrolního orgánu nebo zda s tím všichni členové zúčastněného spolku souhlasí.⁸⁸

Aby mohl být schválen návrh smlouvy o fúzi, musí se sejít zasedání členské schůze, které je návrh předložen. Ten, kdo schůzi svolává, to musí ohlásit nejméně třicet dní před konáním tohoto zasedání. Každý člen musí mít možnost se v této lhůtě dostat k návrhu smlouvy o fúzi, ke stanovám nástupnického spolku, výkazu majetku a závazků a ke zprávě vysvětlující hospodářské a právní důvody a důsledky fúze. Zúčastněné spolky také v této lhůtě oznámí zveřejněním v obchodním věstníku, jakých spolků se fúze týká a který z nich bude nástupnický. Předložený návrh smlouvy schvalují nebo odmítají členské schůze všech zúčastněných spolků. Zasedání může být svoláno jednotlivě, kdy se sejde každý spolek zvlášť, nebo i společně. Když se smlouva schválí, ten, který je oprávněn smlouvu podepsat, musí uvést údaj o tom, že smlouvu schválila členská schůze a kdy se tak stalo. Smlouva o fúzi je přijata ve chvíli, kdy poslední ze zúčastněných spolků usnesením smlouvu přijme. V nějakých případech se může požadovat i neplatnost smlouvy o fúzi. Návrh na neplatnost jde podat jen s návrhem na neplatnost usnesení členské schůze. Domáhat se neplatnosti může jen zúčastněný spolek nebo osoba oprávněná podat tento návrh.⁸⁹

Tak jako při vzniku spolku, tak i fúze musí být zapsána ve veřejném rejstříku. Návrh na zápis fúze tak podávají všechny zúčastněné spolky. Na základě tohoto návrhu se provádí zápis fúze tak, že příslušný orgán vymaže z veřejného rejstříku zanikající spolky. Pokud už je fúze zapsaná ve veřejném rejstříku, nelze již tuto smlouvu zrušit ani změnit. Tímto zápisem nabývají všichni členové zanikajících spolků členství v nástupnickém spolku. Pokud sice fúze vznikla, ale nikdo nepodal návrh na zápis fúze do veřejného rejstříku do šesti měsíců, může některá ze stran od fúze odstoupit a tím zaniká závazek daný smlouvou.⁹⁰

---

⁸⁸ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 4. 2. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 277

⁸⁹ KINDL, M., ERTL, Z., FORMANOVÁ, N., KINDL, T., ŠÍMA, A.: Úskalí spolkového práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-642-2 – str. 365-367

⁹⁰ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 80

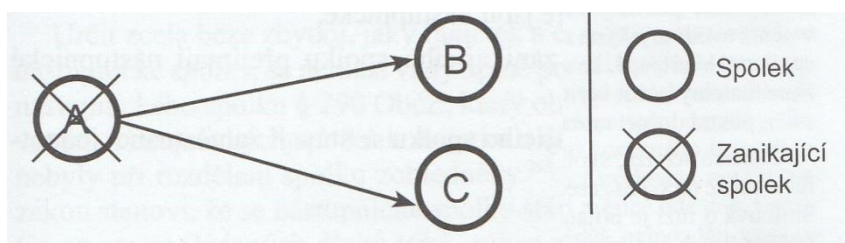
Pokud se návrh nepodá do roka od uzavření fúze, má se za to, že od smlouvy odstoupily všechny spolky. Spolek a jeho statutární členové, kteří mohou za to, že nebyl návrh podán včas, musí společně a nerozdílně nahradit škodu ostatním spolkům vzniklou nepodáním návrhu.

Na obranu proti fúzi lze podat návrh na vyslovení neplatnosti. Právo jej podat má každý zúčastněný spolek, každý člen nebo osoba, která na tom má zájem hodný právní ochrany. Návrh se podává u příslušného orgánu spolku nebo přímo soudu. Tento návrh se podává do tří měsíců, nejpozději však do jednoho roku.⁹¹

6. 3. 2. Rozdělení spolku

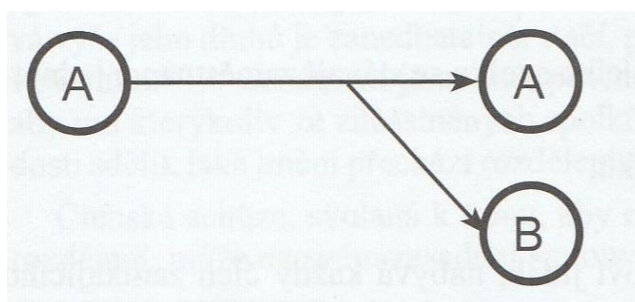
Další způsob zaniknutí spolku může být rozdělením a to buď rozdělením rozštěpením, nebo odštěpením se založením nových spolků.

Rozdělení rozštěpením:

Zdroj: HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. Vydání

Rozdělení se založením nových spolků:

Zdroj: HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. Vydání

⁹¹ KINDL, M., ERTL, Z., FORMANOVÁ, N., KINDL, T., ŠÍMA, A.: Úskalí spolkového práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-642-2 – str. 372

V případě rozdělení rozštěpením zúčastněné spolky uzavírají smlouvu o rozdělení, která musí obsahovat údaje o názvu, sídle a identifikační údaje všech zúčastněných spolků. Uvádí se také, který spolek je zanikající a které jsou následnické. S tím souvisí i údaje o majetku a dlužích, které nástupnické spolky přejímají od zanikajícího spolku. Zmiňuje se také, který zaměstnanec zůstane v jakém spolku a nakonec i rozhodný den. Pokud dochází ke změnám stanov, musí smlouva obsahovat informace i o této změně.⁹²

Druhá možnost je tedy rozdělení spolku se založením nových spolků a to spočívá ve vypracování projektu o rozdělení. Ten musí obsahovat alespoň údaje o názvu, sídle a identifikační údaje o zúčastněných spolcích, kde je také uvedeno, který z nich je zanikající a které jsou nástupnické. I zde se uvádí majetek a dluhy a jejich rozdělení mezi nástupnické spolky a určení zaměstnanců. K projektu se musí připojit návrh stanov nástupnických spolků. Další z údajů je poté rozhodný den. Nestanoví-li projekt jinak, každé členství v nástupnickém spolku vzniká účinností rozdělení zanikajícího spolku. Až na výjimku, kdy jsou všichni členové součástí statutárního orgánu, musí spolek při rozdělení se založením nových spolků vedle projektu vypracovat i zprávu vysvětlující hospodářské a právní důvody a důsledky rozdělení. Pokud není ze smlouvy nebo projektu zřejmé jaký majetek a jaké dluhy který nástupnický spolek převzal, má se za to, že jsou spolky spoluvlastníky takového majetku či dluhů.⁹³

Smlouva nebo projekt musí být předloženy členské schůzi, aby mohly být schváleny. Ten, kdo ji svolává, ji musí ohlásit nejméně třicet dnů před dnem konání. Ve stejné lhůtě je pak všem členům zpřístupněna zpráva vysvětlující hospodářské a právní důvody a důsledky rozdělení a to jen v případě, je-li její zpracování nutné. Třicet dnů se vztahuje i na zveřejnění oznámení, ze kterého je patrné, kterého spolku se rozdělení týká a jaké spolky se stávají nástupnické. V některých případech, například když jde o zanedbatelný počet věřitelů, lze doručit oznámení jen známým věřitelům. Smlouva se schvaluje členskými schůzemi všech spolků a projekt schvaluje členská schůze daného rozdělovaného spolku. Smlouva nebo projekt se smí jen schválit nebo odmítnout.⁹⁴

---

⁹² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 22. 2. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 289

⁹³ RONOVSÁ, K., VITOUŠ, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha:Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8 – str. 165

⁹⁴ KINDL, M., ERTL, Z., FORMANOVÁ, N., KINDL, T., ŠÍMA, A.: Úskalí spolkového práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-642-2 – str. 372

Rozdělení spolku se také musí zapsat do veřejného rejstříku a rozdělovaný spolek musí o to podat návrh. Dále se postupuje obdobně jako u fúze, kdy se zápis provede tak, že se stejný den vymaže zanikající spolek, a poznamená se, kdo je jeho právní nástupce. Zapsat se musí název spolku, sídlo, identifikační údaje spolku a změny, které schválením smlouvy vznikly. Pokud už je rozdělení řádně zapsáno, do smlouvy už se nedá zasahovat a nejde ani zrušit. Návrh na zapsání se podává do šesti měsíců od schválení smlouvy, nestane-li se tak, může některá ze stran odstoupit a tím zanikají závazky všech stran. Nepodá-li se návrh ani do roka, platí, že od smlouvy odstoupily všechny spolky. Pokud některému ze spolků vznikla škoda nepodáním návrhu včas, tak ji členové spolku, kteří ji způsobili, společně a nerozdílně nahradí, pokud dostatečně neprokáží, že vyvinuli úsilí, aby byl návrh podán včas.⁹⁵

Jak je výše zmíněno, u rozdělování spolku je řešen majetek a dluhy. Nástupnický spolek ručí tak společně s ostatními za dluhy na ně přešlé. Rozdělovaný spolek si může dát ocenit své jmění znalcem určeným soudcem. Když k tomuto posudku splní i povinnost zveřejnění, ručí každý nástupnický spolek za dluhy jen do výše čistého jmění nabytého rozdělením. Zúčastněný spolek může mít věřitele, který se může do šesti měsíců od rozdělení spolku přihlásit k pohledávce. Do šesti měsíců, kdy se zápis o rozdělení spolku stal účinným, má tedy věřitel právo na dostatečnou jistotu. Pokud věřitel dokáže, že se rozdělením spolku podstatně zhorší dobytnost pohledávky, má právo na dostatečnou jistotu ještě před zápisem do veřejného rejstříku. Když jsou v důsledku rozdělení spolku dotčeny někoho právní zájmy, má ten dotčený právo, aby mu bylo sděleno, jaké jmění přechází na jednotlivé nástupnické spolky. V případě, že byl spolek věřitel, může dlužník plnit kterémukoli z nástupnických spolků, jen když nedostal sdělení, kdo je jeho věřitelem. Stejná úprava je i v opačném případě, když se věřitel nedozví, kdo je po rozdělení jeho dlužníkem, může tak požadovat plnění po kterémkoliv z nástupnických spolků.⁹⁶

---

⁹⁵ HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7 – str. 86

⁹⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online] c2010-2021 [citováno dne 22. 2. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - § 299 - 302

7. Spolky v obci Letiny

Letiny jsou obec nacházející se v Plzeňském kraji v okrese Plzeň-jih. Svoji rozlohou činí přibližně 19,3 km² a k roku 2021 bylo napočítáno 675 obyvatel. Pod Letiny patří další části obce, kdy dohromady je jich celkem pět. Jedná se tedy o Letiny, Bzí, Chocenický Újezd, Kbelnice a Svárkov.

Co se týká spolků, v Letinech jich v současné době figuruje celkem hodně. Mezi nejvýraznější a nejpotřebnější spolek patří především Sbor dobrovolných hasičů Letiny, kterému je věnován zbytek diplomové práce. Dalšími většími spolky jsou poté Český svaz žen, základní organizace Letiny, Český svaz žen, základní organizace Svárkov, Spolek svatého Prokopa, Sportovní klub Letiny, což je oddíl kopané, a také Rybářský spolek Letiny. Menšími spolky nebo spíše spolky s menším počtem členů jsou poté Klub přátel myslivosti, z. s., Náš Oujezd – Náš domov, z. s., Nohejbalový klub – ZCHP Bzí, Občanské sdružení „Za Bzí čistě“ a v neposlední řadě i Petanque klub Letiny.⁹⁷

7. 1. Historie spolků v obci Letiny

Už okolo roku 1900 se zakládala v českých zemích spousta spolků a ani v Letinech tomu nebylo jinak. Spolkový život hrál v menších městech a vesnicích skutečně důležitou úlohu a to především v oblasti vzdělávání nebo utužování soudržnosti občanů. Velkou roli v tom hrál i silný vlastenecký podtext. Lidé byli i stále jsou členy i několika spolků najednou. V minulosti zde existovaly spolky jako „Čtenářsko-hospodářská Beseda“, která pravidelně každý rok pořádala takzvaný Besední věneček, „Divadelní, zábavní a vzdělávací spolek Tyl v Letinech“, který byl založen roku 1925. Divadlo bylo hodně spjato i s nejtýpictějším spolkem vůbec a to se Sborem dobrovolných hasičů. V neposlední řadě se jednalo i o neméně známý tělovýchovný spolek Sokol. Aktivní byly i spolky včelařů, rybářů a myslivců. Místní farář uváděl v roce 1912 dokonce několik místních církevních spolků, jako byly například „Eucharistický spolek živého růžence, Spolek sv. dětství a Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje.“⁹⁸ Až na spolek hasičů, rybářů a myslivců se do dnešní doby žádný ze spolků nezachoval.

---

⁹⁷ Obec Letiny: Spolky a sdružení [online] c2022 [citováno dne 27. 2. 2022]. Dostupné na <<https://www.letiny.cz/volny-cas-1/spolky-sdruzeni/>>

⁹⁸ KRIST Miroslav: Letinám z historie obce a lázni Letiny. Plzeň: Art Krist, 2019. ISBN 978-80-906511-4-2 – str. 540

7.2. Český svaz žen

První zmínky o sdružování žen v Letinech jsou z roku 1949, kdy byl založen Odbor žen. Následně v roce 1963 existoval Výbor žen v Letinech a roku 1969 se založil Český svaz žen Letiny.

V současné době existuje Český svaz žen Svárkov, který má dlouholetou tradici a sdružuje celkem 11 členek. Český svaz žen Letiny poté sdružuje ženy z Letin a Kbelnice. Jejich hlavní činností je pořádání kulturně společenských akcí pro širokou veřejnost a spolupráce s obcí a dalšími spolky. Tyto ženy mají také patronát nad dětmi z mateřské školy. Mezi základní akce, kde ženy pomáhají, patří například dětské dny na přivítání či ukončování prázdnin, maškarní plesy, rozsvěcování vánočního stroměčku v obci a podobně, kde pravidelně přichystají občerstvení v podobě domácích koláčů. Dále v rámci zmíněné spolupráce se účastní pořádání soutěže v požárním sportu či jsou vždy vítané na schůzích Sboru dobrovolných hasičů (dále jen „SDH“) Letiny jako hosté.⁹⁹

7.3. Spolek svatého Prokopa

Další z významnějších spolků je Spolek svatého Prokopa. Tento spolek vznikl v roce 2013 a je zároveň majitelem kostela svatého Prokopa v Letinech. Cílem tohoto sdružení je primárně péče o historické budovy a kulturní památky v obci Letiny a zároveň i snaha o jejich zachování. Cílem je i zvýšení turistického ruchu v obci a okolí. Spolek je otevřená organizace a vítán je každý, kdo je nezištně ochoten pomáhat při naplňování cílů spolku.¹⁰⁰

V kostele se obnovilo místo pro modlitby, každou neděli zde probíhá mše svatá a každý rok se pořádá půlnoční mše o Vánocích. Nově se kostel stává i kulturním prostorem, neboť je zde organizována i spousta benefičních koncertů a kulturně- společenských akcí. Výtěžek putuje vždy na opravu kostela. Kostel je postupně rekonstruován, kdy byl v roce 2016 odlit a rovněž posvěcen nový zvon. Dále opravy pokračovaly v podobě výměny vnitřních lavic k sezení a poslední oprava se týkala výměny kříže u kostela.¹⁰¹

⁹⁹ Obec Letiny: Český svaz žen Letiny [online] c2022 [citováno dne 27. 2. 2022]. Dostupné na <<https://www.letiny.cz/volny-cas-1/cesky-svaz-zen/cesky-svaz-zen-letiny/>>

¹⁰⁰ Kostel svatého Prokopa: Spolek svatého Prokopa: O spolku [online] c2015 [citováno dne 27. 2. 2022]. Dostupné na <<https://www.kostelletiny.cz/o-spolku/>>

¹⁰¹ Kostel svatého Prokopa: Plán akcí [online] c2015 [citováno dne 27. 2. 2022]. Dostupné na <<https://www.kostelletiny.cz/plan-akci/>>

8. Sbor dobrovolných hasičů Letiny

SDH Letiny je občanské sdružení, které působí na úseku požární ochrany. Je také organizační jednotkou Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (dále jen „SH ČMS“). Tvoří jej členská základna a orgány, jež si zvolili členové na Valné hromadě. Hlavní činnosti spadající do působnosti SDH jsou především zásahová činnost, preventivně výchovná činnost, kulturní a společenská činnost, pracovní činnost a práce s mládeží. SDH Letiny se také věnuje požárnímu sportu.¹⁰²

Hasiči byli a jsou bezesporu nejpotřebnějším spolkem v každé obci. Sbor dobrovolných hasičů Letiny byl založen 22. května roku 1893. Bohužel zakládající listina, stanovy a ostatní dokumentace nebyly zachovány. Sbor byl hodně omezen válkou, ale 6. prosince 1945 se uskutečnila první poválečná schůze, na které byl přečten rozkaz České zemské hasičské jednoty v Praze, a poté byla naplánovaná první poválečná Valná hromada a to na 6. ledna 1946. Na této Valné hromadě byla přijata do sboru celá řada nových členů a to převážně z řad mladších ročníků. Zároveň byl zpracován i dvouletý plán obnovy hasičského sboru Letiny.¹⁰³

V roce 1951 byly vydané nové požární předpisy a to zákon č. 62/50 Sb. a nařízení vlády č. 135/50. Dochází tím ke vzniku Československého svazu požární ochrany a k přejmenování dosavadních funkcí. Jsou zřízeny okresní, krajské i ústřední orgány a dobrovolné sdružení hasičů začíná být centrálně řízeno. Okresní výbory dále rozdělily území na hasební obvody. Po postupném zániku jednotek v Chocenicím Újezdě, Bzí a ve Svárkově přebíral letinský sbor působnost i na tomto území.¹⁰⁴

V roce 1954 byla úspěšně dokončena stavba požární zbrojnice a v následujících letech se poté jen modernizovalo vybavení sboru v podobě různého náčiní, nákladního automobilu, dvoukolové stříkačky a v roce 1986 se podařilo sboru získat automobil AVIA s plnou výbavou a hasičskou nástavbou.¹⁰⁵

---

¹⁰² Obec Letiny: Historie sboru [online] c2022 [citováno dne 2. 3. 2022]. Dostupné na <<https://www.letiny.cz/obec/hasici-letiny/historie-sboru/>>

¹⁰³ Tamtéž

¹⁰⁴ Tamtéž

¹⁰⁵ KRIST Miroslav: Letinám z historie obce a lázní Letiny. Plzeň: Art Krist, 2019. ISBN 978-80-906511-4-2 – str. 545

Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně je nový zákon, který byl schválen a určoval, že na jednotlivé obce jsou přeneseny veškeré povinnosti při zajišťování požární ochrany na svém území. Výbor sboru na to reaguje jmenováním 22 fyzicky zdatných členů schopných zásahu. Zároveň se řešil opět nákup nového vybavení a oděvů.

Ke konci 90. let byla jmenována Výjezdová jednotka SDH obce. Sepsány byly veškeré potřebné dokumenty, zajištěny zdravotní prohlídky členů, zajištěno proškolení odborné způsobilost členů Hasičským záchranným sborem Plzeňského kraje. Jsou jmenováni velitel jednotky, velitel družstva a strojníci.¹⁰⁶

V tomto období také začíná etapa organizování sportovních aktivit v oblasti požárního sportu a značně se zlepšuje práce s mládeží a dětmi. Odkazem na to je pořádán nultý ročník Memoriálu Jaroslava Vraného staršího.

Značnou roli hraje u SDH Letiny výcvik, kde sbor dosahuje skvělých výsledků. Ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem Plzeňského kraje (dále jen „HZS PK“) a především se stanicí Hasičského záchranného sboru (dále jen „HZS“) Nepomuk jsou pořádána námětová cvičení. Hasiči si tak museli poradit s nahaným pádem transportního letadla, likvidací následků výbuchu plynové kotelný na základní škole, s požárem letního dětského tábora v Letinech a podobně. Veškeré tyto nácviky jim byly velmi platné při odstraňování škod způsobené povodní v roce 2002.¹⁰⁷

V roce 2007 Letiny navázaly partnerskou spolupráci s německou vsí Mittelpölnitz, kdy v rámci této spolupráce dochází k pravidelným vzájemným návštěvám. Co se týká kulturní oblasti, tak je každý rok pořádán tradiční hasičský bál a dětský maškarní ples. Ve spolupráci s obcí a s Českým svazem žen jsou také pořádány během roku různé akce jak pro děti, tak dospělé.

V posledních letech dbá obec více na požární bezpečnost obce a dokladem je pravidelné financování. Výjezdová jednotka byla doplněna o veškerou potřebnou výzbroj a výstroj a v létě roku 2021 se mohli hasiči těšit dokonce ze slavnostního otevření nové větší a modernější hasičské zbrojnice.¹⁰⁸

---

¹⁰⁶ Obec Letiny: Historie sboru [online] c2022 [citováno dne 2. 3. 2022]. Dostupné na <<https://www.letiny.cz/obec/hasici-letiny/historie-sboru/>>

¹⁰⁷ Tamtéž

¹⁰⁸ Tamtéž

8. 1. Právní předpisy zavazující SDH

Jak je výše zmíněno, Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně stanovil, že na jednotlivé obce jsou přeneseny veškeré povinnosti při zajišťování požární ochrany na daném území. Obec tak musí v samostatné působnosti na úseku požární ochrany zřídit jednotku dobrovolných hasičů, která bude mít na starost hašení požárů, záchranné akce při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech a plnění dalších úkolů stanovených danými právními předpisy. Jedná se o jednotku, která je složena z fyzických osob, které nevykonávají tuto činnost jako své zaměstnání. Právní osoby musí plnit povinnosti na úseku požární ochrany ve všech prostorách, které užívají k provozování činnosti. Zároveň obec musí udržovat akceschopnost jednotky a zároveň zabezpečit odbornou přípravu a zajistit materiální a finanční potřeby. Úkolem obce je také zajistit zdroje vody pro hašení požárů a jejich trvalou použitelnost. Obec může vydat obecně závaznou vyhlášku, kterou stanoví požární řád a podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích.¹⁰⁹ Vláda dále nařízením stanoví podmínky akceschopnosti jednotek sboru dobrovolných hasičů a systém pracovní pohotovosti mimo pracoviště členů, kteří jsou právě jen dobrovolní a vykonávají k tomu svoji práci.

Každá obec však nemusí zřídit vlastní sbor, ale namísto toho může uzavřít smlouvu s další obcí. Tento postup je však podmíněn předchozím souhlasem hasičského záchranného sboru kraje. Pokud obec nevyužije ani tuhle možnost, má povinnost přispívat na společnou jednotku hasičského záchranného sboru kraje nebo obce, pod jejíž poplachový plán spadá.

Dalším zákonem je Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, jež stanoví, že do těchto složek patří i jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany. Úkolem orgánů obce je příprava na mimořádné události, podílení se na provádění záchranných a likvidačních prací, zajišťování varování, evakuace a ukrytí osob, hospodaření s materiálem civilní obrany a vedení evidence staveb civilní obrany. Zároveň musí i poskytovat podklady a informace HZS kraje potřebné ke zpracování havarijního plánu.¹¹⁰

---

¹⁰⁹ Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně [online] c2010-2022 [citováno dne 2. 3. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>> - § 29

¹¹⁰ Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 2. 3. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>> - § 15

Důležitým zákonem je i takzvaný krizový zákon, tedy Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů. Zde hrají orgány obce také velkou roli, neboť ty mají za úkol organizovat přípravu obce na krizové situace a zpracovávat krizový plán. Zároveň se starosta musí postarat o varování a informování osob či případnou evakuaci osob a organizovat činnost v podmínkách nouzového stavu a další.¹¹¹ Dále se může zřídit bezpečnostní rada obce, která působí jako poradní orgán při vytváření krizového štábu.

Jako další zákony, které souvisí s touto oblastí, poté můžeme zmínit Zákon o kontrole, Zákon o odpovědnosti za přestupky, Zákon o některých přestupcích či Zákon o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky. Vedle zákonů existuje i celá řada nařízení vlády či vyhlášek ministerstva a resortních směrnic. Jedná se například o Vyhlášku Ministerstva vnitra o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany nebo o Vyhlášku Ministerstva vnitra o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru.¹¹²

8. 1. 1. Volební řád SDH Letiny

Důležitou součástí sboru jsou i volby orgánů. Tato oblast také má svá pravidla a je upravována právními předpisy. SH ČMS vydává takzvaný Jednací a volební řád, kdy poté každé SDH si vydává svůj volební řád, který musí být v souladu s tím vydaným SH ČMS.

Volby do orgánů tedy zajišťuje zvolená volební komise a to na základě Volebního řádu SH ČMS a stanov přijatých SH ČMS, které upravují zásady pro volby orgánů. Vždy se vydává nový volební řád na dané pětileté období platný pro určité konané jednání. Vydáním nového volebního řádu se ruší dosud platný jednací a volební řád. Podle řádu je tedy stanovena volební komise, která si ze svých řad zvolí svého předsedu. Komise je odpovědná za řádnou přípravu a provedení voleb. Zejména musí zajistit bezchybné sčítání všech hlasů, zjistit tak výsledky voleb a s nimi neprodleně seznámit orgán, který ji k tomu ustavil.¹¹³

---

¹¹¹ Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 2. 3. 2022]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>> - § 21

¹¹² Hasičský záchranný sbor České republiky: Zákony a předpisy [online] c2021 [citováno dne 2. 3. 2022]. Dostupné na <<https://www.hzscr.cz/clanek/zakony-a-predpisy-zakony-a-predpisy.aspx>>

¹¹³ Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 25. ledna 2020 v Letinech

Podle Volebního řádu SH ČMS se v rámci SDH volí starosta, náměstek, velitel sboru, popřípadě vedoucí kolektivu mladých hasičů, další členové výboru a revizor sboru. Dále se volí jeden nebo více delegátů a navrhují se kandidáti na funkce ve vyšších orgánech. Volí se veřejným nebo tajným hlasováním a právo zúčastnit se voleb mají řádní členové sboru. Pro zvolení jednotlivých funkcí je nutné, aby daný kandidát obdržel nadpoloviční většinu hlasů.

Každých pět let se vydává i Volební řád SDH Letiny. Tento řád musí být v souladu s Jednacím a volebním řádem SH ČMS a před jeho uplatněním musí být odsouhlasen nadpoloviční většinou všech přítomných delegátů VH. SDH Letiny si volí 9 členů výboru a to včetně starosty a jednoho člena do funkce revizora. Volba starosty a výboru tak probíhá tajně a post revizora a členové volební komise jsou poté voleni veřejným hlasováním. Volba probíhá tak, že nejprve je zvolen výbor a pak z jeho řad jsou navrženi dva kandidáti na starostu. Aby byl hlasovací lístek při volbě výboru platný, může oprávněný volič křížkem označit pouze 9 jím preferovaných kandidátů. Pokud bude zakřížkováno více kandidátů nebo bude lístek nějak znehodnocený, stává se neplatným. Při volbě starosty se postupuje tak, že se do příslušné kolonky napíše jméno a příjmení jednoho z kandidátů. Starostou se pak stává ten, který má nadpoloviční většinu hlasů.¹¹⁴

8. 2. Spolupráce obce a SDH Letiny

Podle zákona musí obec zřídit sbor dobrovolných hasičů. Jinak tomu není ani pro Letiny, které své hasiče mají. Podle zákonného zmocnění, jež je uvedeno v Zákoně o požární ochraně, může obec vydat požární řád. Obec Letiny tedy vydala Obecně závaznou vyhlášku č. 4/2018, kterou se vydává požární řád obce. Nahrazuje se tím požární řád z roku 2011. Tento řád upravuje organizaci a zásady zabezpečení požární ochrany v obci. Zaměřuje se na vymezení činnosti osob pověřených zabezpečováním požární ochrany v obci, způsob nepřetržitého zabezpečení požární ochrany, na početní stav a vybavení, na přehled o zdrojích vody pro hašení požáru a podmínky jejich trvalé použitelnosti, seznam ohlašených požárů a způsob vyhlášení požárního poplachu a také na seznam sil a prostředků jednotek požární ochrany.¹¹⁵

---

¹¹⁴ Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 25. ledna 2020 v Letinech

¹¹⁵ Obecně závazná vyhláška č. 4/2018, kterou se vydává požární řád obce [online] c2010-2022 [citováno dne 2. 3. 2022]. Dostupné na <https://www.letiny.cz/e_download.php?file=data/editor/68cs_16.pdf&original=OZV_2018_4_po%C5%BE.%C5%99%C3%A1d_%C3%BA%C4%8Dinn%C3%A1.pdf>

SDH Letiny spadá do kategorie JPO V, což znamená, že se jedná o jednotku sboru dobrovolných hasičů obce s místní působností, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném počtu, což znamená 4 hasiči. I přes to, že minimální počet členů pro výjezd jsou 4, Letiny mají celkem 18 členů, tedy splňují požadavky stanovené vyhláškou. K dispozici jsou dvě výjezdová vozidla, a co se týká zdrojů vody, jen v Letinech jsou čtyři zdroje. Další zdroje se nachází i v okolních obcích, které spadají do působnosti SDH Letiny. V případě vzniku požáru či jiné mimořádné události jsou pro poskytování pomoci určeny obce podle stupně požárního poplachu. SDH Letiny působí jako druhá jednotka prvního stupně požárního poplachu.¹¹⁶

Další spolupráce SDH a obce je samozřejmě v poskytování dotací. Spolky a sdružení v obci totiž mohou požádat o dotaci z rozpočtu obce na jejich činnost. Aby k této dotaci došlo, je nutné, aby byla podaná žádost, ve které žadatel zdůrazňuje účel dotace, v jaké době bude účel uskutečněný, dostatečné odůvodnění a také výše požadované částky. Důležité samozřejmě je, aby byly dotace čerpány účelně, tedy aby byly použity na ten účel, na které jsou poskytnuty. U dobrovolných hasičů se jedná především o vhodnou výstroj a výbavu, která má pomoci při výjezdech a případných zásazích. V Letinech byla v roce 2020 dokonce poskytnuta dotace na výstavbu nové hasičské zbrojnice.

Velká část spolupráce obce a SDH Letiny však spočívá v pořádání kulturních a společenských akcí a dodržování místních tradic. Jednou z hlavních akcí je především rozsvícení vánočního stroměčku v obci, kdy hasiči zajišťují jeho postavení a ozdobení. Podobně je tomu tak i s postavením a ozdobením májky. Obec každoročně pořádá i dětské akce jako je maškarní bál nebo vítání léta či rozloučení se s prázdninami. Úloha hasičů je pro děti přichystat zábavný program v podobě her, prohlídky hasičské techniky a každoročně i zajištění nafukovacího hradu a vytvoření mýdlové pěny, ve které děti mohou běhat. Velkou roli hraje obec i v požárním sportu. Obec poskytuje prostor, kde mohou hasiči sport trénovat a každé léto pořádat v tomto sportu soutěž. Jako poděkování mívá starosta obce při zahájení soutěže proslov. S poskytnutím prostoru je to poté stejné i pro pořádání hasičského bálu.

---

¹¹⁶ Obecně závazná vyhláška č. 4/2018, kterou se vydává požární řád obce [online] c2010-2022 [citováno dne 2. 3. 2022]. Dostupné na <https://www.letiny.cz/e_download.php?file=data/editor/68cs_16.pdf&original=OZV_2018_4_po%20C5%BE.%20C5%99%C3%A1d_%20C3%BA%C4%8Dinn%C3%A1.pdf>

8. 3. Činnost SDH Letiny

Co se týká činnosti spolku, nejvíce se o ní dozvíme ze zápisů zasedání Valné hromady (dále jen „VH“), jež je v SDH Letiny nejvyšší orgán. Tato zpráva je povinná a musí být vydaná do 30 dnů od konání VH. VH se musí svolat nejméně jedenkrát do roka. V Letinech se pravidelně svolává během ledna, kdy se především informuje o uplynulém roce a představuje se plán na rok nadcházející. Každý rok VH probíhá jinak a může se každý rok lišit. Některé VH mohou být výroční na oslavu výročí založení sboru a rozdílná jsou i zasedání, kde probíhají volby starosty a výboru. Kromě valných hromad se dále v Letinech schází i členské hromady a poté i několikrát za rok se koná schůze výboru.

Průběh VH je především určen stanovami spolku, nicméně jsou zde různé podmínky, které musí být splněny. Jednání spolku nesmí být v rozporu se svými stanovami, se zákonem a stanovami sdružení, které stojí nad ním. Jedná se o okres, kraj a SH ČMS. Na oficiálních webových stránkách tohoto sdružení je dokonce zveřejněno doporučení, jak by taková VH měla probíhat a co vše by mělo být probráno a schváleno. Jde o takzvané Zabezpečení valných hromad sborů a valných hromad okrsků SH ČSM, která se aktualizují vždy každý rok. Od dobrovolných sborů se tak očekává, že budou plnit tyto podmínky a požadavky a následně pak předloží zprávu o konání VH, hlášení o činnosti sboru a podobně. SH ČMS zároveň určuje termíny, do kdy musí být VH uzavřeny.¹¹⁷

Doporučený program VH spočívá v zahájení a přivítání hostů. Často bývá součástí minuta ticha za členy, kteří zemřeli během roku. Následuje volba návrhové komise, která musí být tříčlenná, volba zapisovatele a dvou ověřovatelů zápisu. Poté musí být přečtena zpráva o činnosti, zpráva o hospodaření, účetní závěrka a zpráva revizora za daný rok. Dále se předkládají plány a to plán činnosti na další rok a plán rozpočtu na následující rok. Poté už následuje diskuze, kde je možnost probrat ocenění členů, přijetí nových členů, výše členských příspěvků a podobně. Součástí této diskuze může být ale i projev čestných hostů, kteří na VH dorazili. Poté následuje volba zástupců sboru na VH okrsku. V závěru už je pouze přijato usnesení a následuje ukončení jednání.¹¹⁸

---

¹¹⁷ Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska: Zabezpečení valných hromad sborů a valných hromad okresů SH ČMS za roky 2020 a 2021 [online] c2022 [citováno dne 7. 3. 2022]. Dostupné na <<https://www.dh.cz/index.php/usek-vnitroorganizacni/dokumenty/1567-zabezpeceni-valnych-hromad-sboru-a-valnych-hromad-okrsku-sh-cms-za-roky-2020-a-2021>>

¹¹⁸ Tamtéž

Kromě doporučeného programu se určí i dokumenty, které jsou sbory povinny podat a to buď písemně, nebo elektronicky. Jedná se převážně o Zprávu o Valné hromadě sboru a o Hlášení o činnosti sboru za daný rok a to co nejdříve po konání VH. Vzor zprávy a hlášení je přiložen na konci práce (viz příloha 1 a 2). Vzorové formuláře jsou dostupné na webových stránkách SH ČMS, kde si je mohou jednotlivé sbory stáhnout a použít jako podklad. Součástí je i komentář, jak správně formuláře vyplnit. Součástí informování o činnosti jsou i zprávy o zásahu a dílčí zprávy o zásahu, na který daná jednotka musela vyjet. Dále musí sbor vyplnit a odevzdat registrační list kolektivu mladých hasičů a to jen za předpokladu, pokud v SDH působí. Opět za předpokladu, že v SDH působí, musí zaslat i registrační list sportovního oddílu, kdy poté pravidelně během roku musí provádět aktualizaci sportovců i trenérů. Důležité je pak i zaslání účetní závěrky do Sbírký listin veřejného rejstříku. Vše se musí zaslat do daného termínu, který je stanovený SH ČMS.¹¹⁹

8. 4. Průběh Valné hromady SDH Letiny

VH probíhají každý rok podobně. Okresní sdružení hasičů (dále jen „OSH“) každý rok zasílá doporučené pokyny pro konání VH SDH, kdy stanovený program probíhá podle nich. Pokyny obsahují požadavky o hlášení o činnosti a stanoví termín jeho odevzdání. Bývá doporučeno i zpracování závěru z jednání Shromáždění starostů SDH a závěry z jednání Shromáždění starostů OSH, které mají být zapracovány do zprávy pro VH a následně prezentovány členům sboru.

Konkrétní program jednání spočívá tedy v příchodu, vybírání členských příspěvků, zapsání se do prezenční listiny, zahájení, uvítání hostů a případná minuta ticha za členy, kteří bohužel během uplynulého roku zemřeli. Po řádném zahájení jsou členové seznámeni s programem jednání. Poté už nastává volba návrhové komise, která bývá složena z předsedy a dalších dvou členů. Dále se kontroluje usnesení z VH konané rok předtím a které ukládá úkoly i povinnosti, které se mají splnit během nadcházejícího roku, tedy roku, který má současná VH hodnotit. Kontroluje se i usnesení z předchozí členské hromady, podle které se má v první řadě řádně připravit stávající VH.¹²⁰

---

¹¹⁹ Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska: Zabezpečení valných hromad sborů a valných hromad okresů SH ČMS za roky 2020 a 2021 [online] c2022 [citováno dne 7. 3. 2022]. Dostupné na <<https://www.dh.cz/index.php/usek-vnitroorganizacni/dokumenty/1567-zabezpeceni-valnych-hromad-sboru-a-valnych-hromad-okrsku-sh-cms-za-roky-2020-a-2021>>

¹²⁰ Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 25. Ledna 2020 v Letinech

Při VH vždy jeden ze členů výboru, nejpravděpodobněji jednatel sboru, přečte zprávu o činnosti za uplynulý rok, která informuje členy o dění ve spolku. V první řadě informuje o dění na okrese případně na SH ČMS, kdy stručně shrne jednání shromáždění starostů. Následně se začne zabývat místním sborem a informovat o celkové činnosti. Zmiňují se veškerá proškolení členů, všechny zásahy sboru, všechna jednání výboru, aktivita v požárním sportu a příprava kulturních a společenských akcí ve spolupráci s obcí a ostatními místními spolky a účast hasičů na nich. Po zprávě o činnosti spolku přichází na řadu zpráva o hospodaření za uplynulý rok, kdy se zmiňuje zůstatkový stav na konci předchozího roku a poté i celkový zůstatek k uplynulému roku, který se na dané VH hodnotí. Posoudit se musí celková hotovost a zůstatek na účtu a informuje se o všech příjmech, výdajích a o zápisech v pokladním deníku. Tato zpráva je poté zkontrolována revizní komisí, která také vydá zprávu, kde zmiňuje, zda byly nalezené nějaké nesrovnalosti či nikoliv a zda konečný stav prostředků sedí s jejich fyzickým stavem. Zmíněná revizní komise předá zprávu i o kontrole knihy jízd, knihy úrazů a kontrolu pivních setů.¹²¹

Každou VH se projednávají i plán činnosti a finanční rozpočet na následující rok. Co se činnosti týká, tak pokud není v následujícím roce nějaká významná událost, větší akce nebo plánované volby, jsou plánované činnosti na následující rok každý rok podobné. Jedná se především o zajištění další VH, příprava hasičské soutěže a to i té dětské, účast na dalších soutěžích v požárním sportu a to především na okrskové a okresní soutěži. Důležitá je i pokračující spolupráce s obcí a ostatními spolky při konání kulturních a společenských akcí, kdy jednou z nich je i hasičský ples. Každoroční plán je i udržování dobrých vztahů s partnerskou obcí v Německu a udržování stávající spolupráce například s leteckou základnou v Čáslavi a podobně. Zajišťovat se pravidelně musí i proškolení vedoucích mládeže. Odlišný je poté plán pro zásahovou jednotku, která má za úkol se neustále odborně proškolovat, zajišťovat průběžné opravy a údržby techniky, podle finančních prostředků zajišťovat vyzbrojování zásahové jednotky a také se pravidelně účastnit velitelských dnů. Důležité je i obnovování smluv s obcí.¹²²

---

¹²¹ Zápis z Valné hromady SDH konané 16. ledna 2016 v Letinech [citováno dne 8. 3. 2022]

¹²² Tamtéž

Návrh finančního rozpočtu se poté rozděluje podle rozpočtu pro Jednotku sboru dobrovolných hasičů obce (dále jen “JSDHO“) a pro SDH. Pro jednotku obce se vždy roční požadovaná částka pohybuje okolo 70 000 korun, kdy jde vše na výdaje související se zachováním výjezdové činnosti jednotky v rámci celoplošného pokrytí. Pro SDH jsou požadované částky vždy okolo 30 000 korun, do které jsou zahrnuté ostatní činnosti. Zahrnuto je do toho zajištění mládeže i dospělých při soutěžích v požárním sportu a zajištění pořádání různých akcí, především hasičského plesu.¹²³

Následuje diskuze, kde se mohou členové i hosté zapojit a vznést různé nápady týkající se činnosti sboru. Diskuzi využívají hodně hosté, aby tak poděkovali za pozvání na VH a také za spolupráci, kterou SDH Letiny má s ostatními spolky a s obcí. V případě, kdy je diskuze ukončena, může se VH přesunout k přijetí usnesení. Usnášeníschopná je ta VH, kde je přítomna nadpoloviční většina všech členů SDH. Usnesení je poté přijato, pokud jej odsouhlasí nadpoloviční většina přítomných. Po přijetí usnesení starosta sboru oficiálně ukončí jednání a následuje připravené pohoštění a volná zábava.

8. 4. 1. Valná hromada 2016

V roce 2016 se v Letinech konala VH SDH. Hlavním bodem schůze byla kontrola usnesení z VH konané 17. ledna 2015, kde proběhly volby do výboru SDH a volba nového starosty sboru.

Program pro VH SDH splnil požadavky stanovené SH ČMS i OSH. Dne 26. října 2015 přišel dopis od starosty OSH Plzeň-jih s doporučenými pokyny pro konání VH okrsků v okrese Plzeň-jih a s upozorněním na to, do kdy musí být odevzdány všechny dokumenty. Program vypadal tedy následovně. V první řadě byly hned vybírány členské příspěvky od příchozích členů, kteří byli rovnou zapsáni i do listiny přítomných. Řádně zapsáni musí být i hosté. Přítomno bylo celkem 36 členů z celkového počtu 80 členů, 3 přestupující členové a 4 hosté. Poté, když se blížil čas konání VH a bylo zkontrolováno, že na VH dorazilo dostatek členů, tudíž se tak stala usnášeníschopnou, byla schůze zahájena. Následně probíhalo uctění památky zesnulých.¹²⁴

---

¹²³ Zápis z Valné hromady SDH konané 16. ledna 2016 v Letinech [citováno dne 8. 3. 2022]

¹²⁴ Tamtéž

Podal se návrh na zvolení návrhové komise VH konané dne 16. ledna 2016 složené z předsedy komise a dvou členů komise a dále i návrh usnesení VH SDH ze stejného data. VH návrh této komise schvaluje a zároveň schvaluje i veškeré zprávy z roku 2015 a návrh finančního rozpočtu na rok 2016. SDH podalo žádost na dotaci ve výši 20 000 korun, která má být použita na pokrytí pořádání soutěže v požárním sportu, návštěvu partnerské obce, zajištění dětského maškarního bálu, proplacení ocenění členů a finanční zajištění družstva mládeže. VH zároveň výboru SDH ukládá povinnosti, které musí být zajištěné během roku 2016.¹²⁵

Řešil se i návrh na zvolení návrhové komise a návrh usnesení VH konané dne 17. ledna 2015. Zde byly schválené veškeré zprávy za uplynulý rok 2014, plán činnosti a finanční rozpočet na rok 2015. Schváleno bylo i ocenění členů za věrnost sboru. Důležité bylo schválit i průběh voleb do výboru SDH a volbu starosty na volební období 2015-2020. Funkce starosty byla schválena, neboť bylo získáno 100% právoplatných hlasů. Do výboru bylo zvoleno dalších 8 členů, kteří byli zvoleni hlasy, které činily 61-97% všech hlasů. SDH dále zvolilo místního starostu hasičů a jednatele na post členů výboru 12. okrsku. Schválen byl i kandidát na shromáždění delegátů SDH okresu Plzeň-jih, kterým je opět starosta sboru. Ten byl zvolen nakonec i jako člen Odborné rady velitelů OSH Plzeň-jih. VH poté uložila úkoly, které by mělo SDH splnit. Šlo především o proškolení nejméně jednoho člena na post strojníka, označení vrat hasičské zbrojnice značkou pro zákaz parkování ve vjezdu do zbrojnice, o obnovení vztahů s partnerskou obcí Mittelpöllnitz z Německa a zajištění plánu činnosti pro rok 2015. Podle zprávy pro VH o činnosti SDH za rok 2015, byly veškeré tyto úkoly splněny.¹²⁶ Hlášení o činnosti za rok 2015 muselo být odevzdáno do 5. února 2016. Odevzdáno bylo osobně už 19. ledna 2016 na VH OSH.

Dále se VH zabývala přijetím nových členů, oceněním členů sboru, diskuzí a zdravicí hostů. V závěru bylo přijato usnesení. Po řádném ukončení VH bylo pro členy a hosty přichystáno občerstvení. Následně byl vypracován Výpis z usnesení VH, kde byla oznámena volba starosty a zároveň statutárního zástupce sboru, kdy ověřovateli je celá návrhová komise. SDH také musí vydat souhlas se zápisem změny do spolkového rejstříku a statutární orgán podepíše i prohlášení, že souhlasí se svým zvolením a se zpracováním jeho osobních údajů. Všechny dokumenty se poté odešlou na SH ČMS.

---

¹²⁵ Zápis z Valné hromady SDH konané Letiny 16. ledna 2016 v Letinech [citováno dne 8. 3. 2022]

¹²⁶ Tamtéž

8. 4. 2. Valné hromady SDH Letiny 2017 - 2019

Během let 2017-2019 proběhly celkem tři VH, několik členských hromad a několik schůzí výboru SDH. Program VH probíhá pořád stejně a to na základě doporučených pokynů od okresu. V každém roce se však děje něco jiného, a tak hlavní bod VH může být pokaždé jiný.

V roce 2017 bylo například každé SDH upozorněno na situaci, kdy v uplynulém roce docházelo k úpravě názvů některých pobočných spolků a přechíslování SDH i jejich členů. SDH tak byly vyzvané k tomu, aby překontrolovaly evidenci členů, zda vše souhlasí. Pokud tomu tak nebude, bude následně proveden tisk nových členských průkazů.

Během VH byly schváleny všechny zprávy za rok 2016 a oba návrhy na rok 2017. Zároveň VH uložila SDH rozpracovat detailně plán činnosti na rok 2017, zajistit organizaci soutěží v požárním sportu, tedy i té dětské, zabezpečit účast na odborné přípravě konané HZS PK, zajistit účast na okresním a okrskovém kole v požárním sportu, nadále pokračovat v dobré spolupráci s obecním úřadem, zabezpečit návštěvu partnerské obce v Německu a podílet se na akcích v obci s ostatními spolky v obci.¹²⁷

Přečten byl i plán činnosti z 16. ledna 2016. SDH bylo uloženo několik úkolů, které měla za rok 2016 zajistit. Klasicky se jednalo o detailní rozpracování plánu na rok 2016 a zabezpečení soutěží v požárním sportu. Dále však šlo o zabezpečení odborné přípravy pořádané HZS PK. SDH Letiny dostalo za úkol i projednat možnost přemístění sirény na jiné vhodné místo, odkud by byla slyšet na celém území obce i v nedaleké Kbelnici. Poslední úkol se týkal přípravy studie proveditelnosti rozšíření hasičské zbrojnice jako podklad pro dotaci.¹²⁸

Ze zprávy pro VH SDH konané dne 21. ledna 2017 vyplývá, že stanovené úkoly byly dodrženy. V rámci činnosti letinského sboru byly zajištěny nové členské průkazy a provedena veškerá vyžadovaná odborná školení. Školení se týkají jednak technických záležitostí, ale v tomto roce byla proškolená i jedna z členek, která se tak stala po složení zkoušky platnou vedoucí mládeže.¹²⁹

---

¹²⁷ Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 21. ledna 2017 v Letinech [citováno dne 9. 3. 2022]

¹²⁸ Tamtéž

¹²⁹ Tamtéž

Novinkou za tento rok se stala webová aplikace Port.All, kterou vytvořil HZS PK pro kvalitnější a rychlejší přenos informací mezi veliteli jednotek dobrovolných hasičů a HZS. Všechny sbory tak byly požádány o akceptování a maximální spolupráci s přijetím tohoto komunikačního prvku, pro garanci adekvátního standardu při vyhlášení požárního poplachu, aktuálnost zásahového družstva a techniky a podobně. Velitelé byli proškoleni 15. října 2016 a Letiny byly na tuto aplikaci připojeny 21. listopadu 2016.¹³⁰

Co se týká členské základy tak k datu 31. prosince 2016 mělo SDH Letiny celkem 84 členů, kdy od předchozího roku došlo k navýšení o 4 nové členy. V následujících měsících se následně plánovalo přijetí dalších členů, tentokrát z řad mladých hasičů. Účast VH byla v počtu 33 členů a 4 hostů. VH tak tedy splnila požadavky na stanovenou účast a stala se tak usnáschopnou a mohla bez problémů jednání zahájit.¹³¹

Rok 2018 byl důležitý hlavně z hlediska historického. V tomto roce se konala Výroční valná hromada (dále jen „VVH“), neboť se slavilo 125. výročí od založení sboru. VVH konaná dne 27. ledna 2018 má opět stejný program podle doporučení z okresu a stejné podmínky na odevzdání všech dokumentů.

V rámci programu je i kontrola Usnesení členské hromady z 21. října 2017. Ta ukládá zajistit celkovou přípravu a vlastní průběh VVH sboru konané 27. ledna 2018 a hasičského plesu pořádaného 17. února 2018. Důležitá je zmínka o podílení se v plné míře na přípravách oslav 125. výročí založení sboru a také na výročním XX. ročníku Memoriálu Jaroslava Vraného staršího v požárním sportu, které v roce 2018 mají proběhnout.¹³²

Podle VVH ze dne 27. ledna 2018 jsou schváleny opět všechny zprávy za rok 2017 i návrhy na rok 2018. Schváleno bylo i přijetí nových členů. I tato VVH uložila SDH zabezpečit organizaci memoriálu a důstojné oslavy výročí založení SDH, zároveň i zajištění účasti na dalších soutěžích v požárním sportu a zařazení nově přijatých členů do činnosti sboru a jednotky. Na zajištění oslav a memoriálu byla podaná žádost na dotaci ve výši 50 000 korun.¹³³

---

¹³⁰ Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 21. ledna 2017 v Letinech [citováno dne 9. 3. 2022]

¹³¹ Tamtéž

¹³² Zápis z Výroční valné hromady SDH Letiny konané 27. ledna 2018 v Letinech [citováno dne 9. 3. 2022]

¹³³ Tamtéž

V otázce financování se řeší i dlouho probíraná záležitost a to výstavba nové hasičské zbrojnice. SDH ve spolupráci s obecním úřadem a Krajským ředitelstvím HZS PK řeší dotaci, která by na zmíněnou výstavbu měla připadnout, neboť stav současné zbrojnice byl prohlášen za havarijní. Při posledním jednání bylo konstatováno splnění všech potřebných úkonů k tomuto projektu.

Důležité je zejména také financování činnosti mladých hasičů, kdy je k lednu 2018 zaznamenáno celkem 18 mladých členů. Činnost mládeže se začala více řešit v roce 2016, kdy byla proškolená na vedoucí mládeže jedna z členek. Toto družstvo mládeže ve stejném roce zahájilo svoji činnost přípravou, a tak se po provedené registraci stali v roce 2017 platnými členy SDH.¹³⁴

VVH se účastnilo celkem 32 členů z celkového počtu 80, kdy do něj nejsou započítány děti. Přítomno bylo i 7 hostů.

Valná hromada za rok 2019 se konala 19. ledna. Starosta OSH Plzeň-jih jako každý rok zaslal pokyny ke konání VH SDH. Starostové byli upozorněni, že mají poslední možnost zkontrolovat evidenci členů, zda v ní všechny údaje souhlasí. Pokud ne, musí se provést výměna členských průkazů, které mají platnost právě do 31. prosince 2018.¹³⁵

Stav členské základny činí k datu 31. prosince 2018 celkem 102 členů, kdy hodně narostl počet v mládežnické kategorii. Z tohoto počtu se zmíněné VH účastnilo celkem 26 členů a bylo přivítáno 10 hostů. Opět se schválila zvolená rada z předchozí VH a i usnesení, které ukládalo především zjistit organizaci výroční soutěže v požárním sportu a důstojné oslavy 125. výročí založení sboru. Průběh VH tentokrát probíhal v klidu, neboť se na rok 2019 neplánovala žádná větší akce. Tudíž se jen schválily zprávy za rok 2018 a plán činnosti a finanční rozpočet na rok 2019. Uložené povinnosti se týkají především toho, aby se plán činností dodržoval po celé období přesně podle toho, jak byl schválen na tomto jednání, a aby se dodržoval finanční rozpočet na daný rok. Při řešení financí byla také zmíněná požadovaná dotace pro sbor od obce, kdy se jednalo o částku 30 000 korun, která by měla pokrýt veškerou činnost sboru.¹³⁶

---

¹³⁴ Zápis z Výroční valné hromady SDH Letiny konané 27. ledna 2018 v Letinech [citováno dne 9. 3. 2022]

¹³⁵ Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 19. ledna 2019 v Letinech [citováno dne 10. 3. 2022]

¹³⁶ Tamtéž

Zpráva pro VH SDH o roce 2018 obsahovala informace týkající se SH ČMS. Náhle zemřel dlouholetý starosta, a tak bylo nutné na základě této skutečnosti svolat mimořádné shromáždění delegátů SDH, které proběhlo dne 20. října 2018. Jednání se účastnili samozřejmě i zástupci SDH Letiny. Hlavním bodem tohoto jednání bylo především navrnutí nového starosty. Další jednání se poté konalo 8. prosince 2018, kde byl nakonec starosta zvolen s tím, že obdržel 320 hlasů z 399 možných. Splnila se tak podmínka nadpoloviční většiny a hlasování bylo tedy platné.¹³⁷

Další zpráva pro sbor, tentokrát pozitivní, byla, že s podporou znovuzvoleného starosty obce a nově zvoleného obecního zastupitelstva se podařilo prosadit myšlenku na uskutečnění projektu výstavby nové hasičské zbrojnice. V této chvíli je tak celá realizace ve fázi vlastního projektu a v řešení úprav pozemku z hlediska inženýrských sítí. Doladují se také veškeré podklady s projektantem, které jsou s touto výstavbou spojeny a jsou nutné v rámci různých nařízení, předpisů a zákonů.¹³⁸

8. 4. 3. Valná hromada SDH Letiny 2020

Valná hromada se konala 25. ledna 2020. Uplynulý rok a tato schůze jsou výjimečné tím, že skončilo pětileté volební období, které trvalo od roku 2015 až do roku 2020. Bylo tedy nutné zvolit nový výbor a nového starostu SDH na další volební období, to znamená na dalších pět let.¹³⁹

Součástí tohoto jednání byla kontrola Usnesení z členské hromady SDH Letiny konané dne 2. listopadu 2019. V listopadu byl jednak schválen program VH konané v lednu 2020, návrh na udělení věrnostní stužky za 60 let členství jednomu ze členů sboru a především výběr kandidátů pro nastávající volby. Členská hromada dále uložila SDH po všech stránkách detailně připravit nadcházející VH a hlavně zajistit důstojný průběh voleb do orgánů.¹⁴⁰

---

¹³⁷ Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 19. ledna 2019 v Letinech [citováno dne 10. 3. 2022]

¹³⁸ Tamtéž

¹³⁹ Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 25. ledna 2020 v Letinech [citováno dne 12. 3. 2022]

¹⁴⁰ Tamtéž

Dne 2. listopadu 2019 byl tedy na základě rozhodnutí stávajícího výboru SDH vydán Návrh kandidátky na volební období 2020 – 2025. Navržených kandidátů bylo celkem 11. Je však možnost ji pozměnit, případně doplnit o další kandidáty. Tato možnost byla nakonec využita, kdy o pár dní později jeden z kandidátů byl na vlastní žádost bez udání jakéhokoliv důvodu uvolněn a po poradě členů výboru byl tak navržen náhradní kandidát, který s tímto návrhem souhlasil. Doplnění kandidátky je zařazeno jako samotný bod jednání výboru, které proběhlo 7. ledna 2020. Po schválení byla kandidátka předána volební komisi, která má poté na starost přípravu voleb na VH.¹⁴¹

Před konáním VH byl opět zaslán dopis s doporučenými pokyny pro konání VH od starosty okresu, který upozorňuje právě na nadcházející volby a na to, aby se projednaly teze a záměry na nadcházející pětileté období a také návrhy na změnu stanov pro SH ČMS, kdy jejich návrh je zveřejněn na webových stránkách.

Na jednání bylo celkem přítomno 38 členů a 16 hostů z celkové členské základy 101 členů. Podle protokolu o průběhu voleb do orgánů SH ČMS SDH Letiny pro volební období 2020-2025 připravila volební komise volby bezchybně a ty tak proběhly řádně a bez komplikací. Na post revizora byl navržen pouze jeden z členů, který byl poté i veřejným hlasováním zvolen. Volba členů výboru proběhla však tajným hlasováním. Bylo vydáno 36 hlasovacích lístků, z důvodu přítomnosti dvou nezletilých členů, a 36 lístků bylo odevzdáno. Platných volebních lístků bylo však jen 35. Do výboru SDH tak bylo zvoleno 9 členů, kdy dva členové získali 34 hlasů, tedy 97,14% úspěšnosti, současný starosta SDH získal 32 hlasů, což vychází na 91,42%, další dva členové dosáhli 88,57% úspěšnosti se získanými 31 hlasy. Současný jednatel SDH získal 30 hlasů, tedy 85,71%. Do výboru se s 28 hlasy a 80% úspěšností dostal i jeden z nově přijatých členů. Poslední dva členové byli zvoleni na základě 26 hlasů, které tvořily 74,28% ze všech hlasů.¹⁴²

---

¹⁴¹ Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 25. ledna 2020 v Letinech [citováno dne 12. 3. 2022]

¹⁴² Tamtéž

Zvolený výbor SDH Letiny následně určil dva kandidáty na post starosty. Volba se konala znovu tajným hlasováním, kdy bylo opět vydáno 36 hlasovacích lístků, bohužel opět jeden ze členů nesplnil stanovené podmínky a požadavky hlasování a jeho hlas se tak stal neplatným. Starostou sboru byl opětovně zvolen stávající starosta a to na základě 33 hlasů hlasujících v jeho prospěch. Z celkového počtu 36 hlasujících členů byl tak zvolen na 91,67%. Druhý navržený kandidát na post starosty byl následně zvolen jako náměstek starosty. Konala se i volba člena Výkonného výboru OSH Plzeň-jih, kdy byl na pozici navržen současný jednatel sboru a ve veřejném hlasování byl i do této funkce zvolen.¹⁴³

Kromě voleb bylo součástí programu i typické schvalování zpráv z uplynulého roku a návrhů na rok nadcházející, ale také už výše zmíněné projednání tezí a záměrů činnosti sboru do roku 2025. Na toto období bylo největším cílem sboru prosazení si nové a modernější hasičské zbrojnice a zahájit realizaci její výstavby. Důvodem pro změnu je špatný stav současné zbrojnice, kdy z ekonomického hlediska je udržování této stavby, která je v kritickém stavu, zbytečným vynakládáním finančních prostředků na různé opravy. Dalšími cíli je udržet spolupráci s obcí a ostatními spolky při pořádání různých akcí, vytváření podmínek, které by lákaly nové členy do sboru, udržení družstva mládeže a zvýšit odbornou kvalifikaci členů prostřednictvím různých proškolení.¹⁴⁴

8. 4. 4. Valná hromada SDH Letiny 2021 a 2022

SDH Letiny pravidelně pořádá VH každý leden. V roce 2021 a 2022 se však musela udělat výjimka a to z důvodu výskytu onemocnění Covid-19. Jelikož toto onemocnění vzrostlo až do pandemického rozměru, byl starosta SDH Letiny nucen na základě protiepidemického nařízení Vlády České republiky VH v obou letech zrušit. Výbor SDH mezi sebou však komunikoval v elektronické podobě, kdy odsouhlasil určité skutečnosti, které budou podle vývoje vládních opatření co nejdříve představeny i zbylým členům. Zrušeny byly i veškeré plánované akce včetně tradičního hasičského bálu, dětského maškarního bálu i každoročně pořádaného Memoriálu Jaroslava Vraného staršího, tedy soutěže v požárním sportu.

---

¹⁴³ Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 25. ledna 2020 v Letinech [citováno dne 12. 3. 2022]

¹⁴⁴ Tamtéž

I když se z tohoto důvodu VH nekonala, podklady pro ni připraveny byly. Vypracoval se návrh finančního rozpočtu na rok 2021, kdy SDH žádalo o dotaci 30 000 korun, a také byl detailně rozepsán plán činnosti na následující rok.

9. Dotazník na téma členství v SDH

V rámci praktické části práce byl utvořen anonymní dotazník se základními otázkami na téma členství v SDH. Původně se mělo jednat jen o členy SDH Letiny, ale nakonec z toho vznikl dotazník pro členy obecně, tedy i pro členy ostatních SDH. Dotazník byl zaslán 50 respondentům rozdílného pohlaví i věku. Co se týká otázek, jednalo se o 11 základních otázek týkajících se členství ve sboru, kdy celý dotazník je zveřejněn v příloze (viz příloha č. 3).

Dotazník vyplnilo tedy 50 členů, kdy odpovědělo 29 mužů a 21 žen. Věk většiny odpovídajících se pohybuje mezi 16-25 lety, konkrétně tak 32 respondentů. Z mladší věkové kategorie se zapojilo 17 respondentů a pouze jeden člen spadá do kategorie 65 a více let. Otázka týkající se nejvyššího dosaženého vzdělání respondenty rozdělila na více skupin. Na výběr byla možnost bez vzdělání, základní vzdělání, střední, střední s maturitou, vyšší odborné a vysokoškolské. Nejnižší počet, což jsou 3, je vyšší odborné vzdělání, dalších 6 lidí má pak základní vzdělání, 7 respondentů má vysokoškolský titul a největší část otázaných má střední či střední s maturitou.

Když se zaměříme na první otázku týkající se členství, byla jí otázka „Jak dlouho jste členem/členkou SDH?“. Otázka byla uzavřená, kde respondenti dostali na výběr škálu odpovědí, rozdělující se podle let. Stejný počet odpovědí, tedy v obou případech 21 odpovědí, obsadily možnosti 6-15 let a 16-30 let členství. Výrazně menší počet respondentů odpovědělo, že je člen některého z SDH v rozmezí 31-50 let, kdy se jednalo pouze o 4 členy. O jednoho odpovídajícího méně se zaznamenalo u odpovědi, že jsou členy pouze mezi 1 rokem a 5 lety. Zbyl opět jeden člen, který byl oceněn věrnostní stužkou, neboť je členem SDH už přes 60 let.

Druhá odborná otázka měla zjistit, zda jsou respondenti od začátku svého členství jen v jednom SDH, nebo někdy přestupovali z jiného sboru do toho současného. Nadpoloviční většina odpovědí, tedy 36 odpovědí, uváděla, že ne. Však 14 lidí z nějakého důvodu bývalý spolek opustila. Na to ovšem navazuje další otázka v dotazníku.

Pro respondenty, kteří v předchozí otázce odpověděli, že provedli přestup mezi sbory, byla vytvořena doplňující otázka. Otázka zněla „Jaký byl důvod ke změně členství ve spolku?“. Sešly se zde především tři odpovědi, kdy největší motivace k přestupu byla bohužel špatná komunikace v předchozím spolku nebo vidina častější činnosti ve spolku, například tedy více zásahů či pořádání více akcí, či větší ambice při požárním sportu. Dva členové však změnili sbor z důvodu změny bydliště.

Dotazník měl zjistit i to, jak moc aktivní lidé jsou. Proto se otázka týkala toho, zda jsou respondenti členem i jiného spolku než jen SDH, nebo se věnují pouze hasičům. Opět většina odpověděla, že jsou členy jen SDH, konkrétně 32 otázaných. Zbýlých 18 uvedlo, že se věnují i jinému spolkovému zájmu.

Otázka, která se s ohledem na odpovědi, stala mezi 50 respondenty celkem vyrovnanou, byla otázka „Máte nebo měl/měla jste v SDH nějakou funkci?“. S 28 odpověďmi převyšují členové bez funkce. Zbytek, tedy 22 respondentů, nějakou funkci vykonává nebo v minulosti vykonávali. Na tuto otázku opět navazovala další doplňující. Členové, kteří mají či měli nějakou funkci, tak byli otázaní, jakou funkci v SDH vykonávají či vykonávali. Sešlo se zde především hodně členů výboru SDH a proškolených strojníků. Odpověď poskytli dva vedoucí mládeže, dva jednatele, dva velitelé družstva, kdy jeden z nich je zároveň velitel výjezdové jednotky SDH, a dokonce dva starostové sboru. Jeden z členů SDH je zároveň člen zásahové jednotky. Dotazník vyplnili také hospodář, revizor, předseda revizní komise, člen okresní rady velitelů, a dokonce i jeden člen Ústřední odborné rady represe, což je orgán fungující na úrovni SH ČMS. Poslední dvě zmíněné funkce jsou referenti. Jeden z referentů je sportovní referent a v druhém případě se jedná o ženu, která vykonává funkci referentky žen.

Následující otázka už se zaměřovala na činnost spolku a na to, kterou z činností daní respondenti vykonávají. V nabídce odpovědí bylo možné vybrat více možností, kdy navrženy byly tyto činnosti: pomoc a účast na kulturních a společenských akcích, požární sport, zásahová činnost, vykonávání určité funkce nebo strohá odpověď, kdy se člen nezapojuje do žádných činností. Nejvíce odpovědí, celkem 42, bylo u možnosti pomoci a účasti na akcích. Druhou nejčastější činností je požární sport, kterého se účastní 36 respondentů. Poté už jen 18 lidí je proškolených na zásahovou činnost a 14 lidem byla svěřena určitá funkce. Tři respondenti stále zůstávají členy, i když žádnou činnost nevykonávají.

Další dvě otázky byly také uzavřené, kdy se odpovídalo pouze „Ano pravidelně“, „Spíše ano“, „Spíše ne“ a „Ne, nikdy“. Takto se mělo odpovědět na otázky, zda se účastní VH a zda se účastní kulturních a společenských akcí, pořádané SDH. V obou případech se jednalo o pozitivní odpovědi. Každé VH se pravidelně účastní 27 členů a 14 se jich sice neúčastní pravidelně, ale občas dorazí. Těch, kterých moc na schůze nechodí, je celkem 5 a ti, kteří nedorazí nikdy, jsou 4. Trochu jiné výsledky jsou při účasti na akcích pořádané SDH, kdy těchto akcí se pravidelně účastní 23 lidí z respondentů a 22 se jich snaží dorazit v rámci jejich možností. Na druhou stranu 5 respondentů na akce spíše nechodí. Nenašel se však nikdo, kdo by nebyl na žádné akci.

Předposlední otázka byla hodnotící. Respondenti měli možnost ohodnotit v rozmezí od jedné do deseti, jak jsou spokojeni s činností spolku. Většina je spíše spokojena, kdy 15 členů uvedlo 10 bodů z 10, 13 lidí zadalo 8 bodů a 10 členů 9 bodů. Poté 5-7 bodů uvedli vždy 3 respondenti, dva z 50 poté uvedli 4 body a pouze jeden člověk zřejmě není se svým spolkem spokojen, neboť jeho činnost ohodnotil pouze jedním bodem. Pro lepší přehlednost je v příloze uveden graf, který znázorňuje spokojenost všech respondentů s činností jejich spolku hasičů (viz příloha č. 4).

Následující a zároveň poslední otázka byla otevřená. To znamená, že na otázku mohli všichni odpovědět vlastními slovy, co chtějí. Cílem této otázky bylo zjistit, zda mají respondenti nějaké připomínky či nápady k činnosti spolku. Většina nebyla moc výřečná a stroze odpověděla, že nic nemají nebo je nic nenapadá. Našlo se ale i pár zajímavých názorů. Předně by byli rádi, kdyby se zlepšila komunikace a vztahy ve spolku. V žádném spolku totiž neuškodí více tolerance a pochopení. Zájmová činnost je především o lidech a o tom zápalu ke společnému zájmu, který někdy chybí. Hodně respondentů zmiňuje i malou účast při výkonu různých činností spolku. SDH může mít členů dostatek, ale když poté má být součástí i plnění nějaké povinnosti či pomoc při vytváření akcí, schází se členů málo a většinou jen ti samí. To samé platí i o účasti na VH, kde se většinou sejde sotva 40% všech členů. Nakonec to může vypadat i tak, že si člověk jen tak pro nic zaplatí členský příspěvek, ale nakonec ničím jiným, tedy svou činností, spolku nepřispívá. Hodně by mohlo pomoci i nabráním nových lidí, ale zájemců o dobrovolné hasiče moc není. Když už se nějací najdou, jedná se spíše o mládež, i když v téhle době už jsou zájmy mladých také někde jinde.

Na téma mládež bylo zaměřeno hodně odpovědí. Někteří členové by rádi mladé více zapojili do činnosti spolku. V rámci zásahové činnosti to samozřejmě nepůjde, ale co se týká účasti na akcích či požárního sportu, v tom problém nebude. Jde tedy o to, více se mladým hasičům věnovat a pravidelně s nimi chodit na tréninky. Proto by se mělo zvažovat proškolení více vedoucích mládeže. Děti by se poté mohly zapojit do různých soutěží a ne jen v požárním sportu, ale i ve zdravotě či v talentových soutěžích, kde mohou například vázat uzle, používat morseovku nebo zapojit svůj orientační smysl. V Letinech je momentálně spousta dětí, které chtějí závodit v požárním sportu, mají však staré vybavení. Jeden z respondentů tak právě upozornil na tento problém a nastínil, že by bylo vhodné zvážit nákup nového vybavení upraveného přímo pro mládež. Co se týká požárního sportu, několik respondentů se o něm také zmínilo a to v souvislosti s tím, že by se měla zlepšit příprava i u dospělých. Poslední zmíněné téma je poté téma zásahu, kdy je podle respondentů nutné častější školení zásahové jednotky a zajištění vhodného vybavení. Jeden z respondentů by nejradši nechal zajistit pro svůj sbor nové zásahové vozidlo a víceobjemovou cisternu.

Závěr

Diplomová práce se věnuje tématu „*Činnost místních spolků v obci Letiny*“. Celá práce je zaměřena na upřesnění základních informací a na vymezení základních pojmů týkajících se tohoto odvětví. Součástí práce je i praktická část, zpracována za pomoci zpráv z jednání sboru a na základě odpovědí z anonymního dotazníku, kdy na otázky odpovědělo celkem 50 respondentů.

Cílem diplomové práce bylo představit případným čtenářům (převážně laikům) spolky takovým způsobem, aby každý člověk pochopil, k čemu takový spolek slouží a proč se vlastně zakládá. Díky této práci by si mohl i obyčejný člověk, který s fungováním místních spolků ve větší míře v životě nepřišel do styku, představit, o co se vlastně jedná.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část představuje hlavně zmíněné základní pojmy a informace vztahující se ke spolkům. Jedná se především o to, co je to spolek, jak vzniká a zaniká, informace o členství ve spolku a jeho organizaci. Praktická část se zaměřuje z části na Sbor dobrovolných hasičů Letiny, kde je představena historie spolku ale také jeho činnost v současné době. Podkladem pro tuto část byly právě zprávy z valných hromad sboru, kde je vše detailně rozepsáno. Na základě těchto informací bylo představeno jednání sboru a následně posouzeno a tím i poukázáno na to, zda je tento průběh v souladu s právními předpisy a se stanovami spolku či nikoli. Praktická část také obsahuje text vytvořený za pomoci odpovědí na otázky, které byly obsažené v anonymním dotazníku zaměřeném na téma členství v SDH.

Na otázky odpovědělo celkem 50 respondentů, kdy všichni jsou členy SDH. Cílem dotazníku bylo zjistit, jak moc se lidé jako členové spolku o činnost spolku vůbec zajímají a jak se zapojují. Výsledkem je, že hlavní důvod členství není zásahová činnost, neboť z otázaných je proškoleno jen pár jedinců. Zájem není ani o samotnou organizaci, nýbrž o různé pořádané akce a převážně požární sport. Výsledky potvrzují hypotézu zmíněnou v úvodu práce, kdy lidé projevují různou váhu zájmu o členství. Důkazem jsou i výsledky jedné otázky, která poukazuje na to, že několik respondentů je členem i jiného spolku. Důležité je také zmínit, že se jedná o dobrovolné členství nikoliv o zaměstnání. Z toho vyplývá, že většina členů má současně se členstvím i svoje zaměstnání, kterému logicky dávají přednost.

V úplném závěru je třeba zmínit spojitost teoretické a praktické části práce. Teoretická část se zaměřuje na spolek jako takový a na jeho představení tak, jak to žádá právní úprava. Praktická část se poté snaží poukázat na jeden ze spolků a představit tak činnost spolku jak funguje v praxi, nejen v teoretické rovině.

Resumé

The diploma thesis is on the topic "Activities of local associations in the village Letiny". There is a general summary of information related to the field of associations. The thesis contains a definition of basic concepts and a description of basic information that is important for this area.

The diploma thesis is divided into two parts - theoretical and practical. The theoretical part is focused on basic concepts related to associations. An example is the definition of the term association, its origin, membership conditions, organization and, last but not least, the dissolution of the association. This part of the work also presents specific associations in the village Letiny. The overall history of the associations and the associations that currently operate in Letiny are mentioned. An extensive part is dedicated to the Volunteer Fire Brigade Letiny. The history of the brigade, legal regulations and also the activities performed by this association are pointed out.

The practical part of the diploma thesis is devoted mainly to the Volunteer Fire Brigade Letiny. The minutes of the brigade meetings were used to prepare this part, when, according to them, the course of the meeting is described. The end of the practical part is then written on the basis of answers from an anonymous questionnaire, which was created for this purpose. The questionnaire contained basic questions regarding membership in the fire brigade. A total of 50 respondents who are registered in one of the associations, where the main interest is the activity of firefighters, answered.

Klíčová slova

Česky

- Spolek, dobrovolnost, činnost, členství, obec, hasiči

English

- Association, voluntariness, activities, membership, village, fire brigade

Seznam zkratek

LZSP – Listina základních práv a svobod

NOZ – Nový občanský zákoník

MVČR – Ministerstvo vnitra České republiky

SDH – Sbor dobrovolných hasičů

SH ČMS – Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

HZS PK – Hasičský záchranný sbor Plzeňského kraje

HZS – Hasičský záchranný sbor

VH – Valná hromada

OSH – Okresní sdružení hasičů

JSDHO – Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

VVH – Výroční valná hromada

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Vzor Zprávy o valné hromadě

Příloha č. 2 – Vzor Hlášení o činnosti SDH

Příloha č. 3 – Otázky anonymního dotazníku

Příloha č. 4 – Graf – Hodnocení činnosti SDH

Použitá literatura

Legislativa

Zákon č. 134/1867 ř. z. o práve spolčovacím

Zákon č. 68/1951 Sb., o dobrovolných organizacích a shromážděních

Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů

Zákon č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod

Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů

Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Literatura

BENÁK, J., ZAHUMENSKÝ, D.: Jak na spolkový rejstřík. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2015. ISBN 978-80-247-5908

KINDL, M., ERTL, Z., FORMANOVÁ, N., KINDL, T., ŠÍMA, A.: Úskalí spolkového práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-642-2

KRIST Miroslav: Letinám z historie obce a lázní Letiny. Plzeň: Art Krist, 2019. ISBN 978-80-906511-4-2

REGLS: Jak vzniká spolek: (Základní informace pro ty, kteří chtějí založit spolek). Informační a poradenské středisko pro místní kulturu. Praha 1992. ISBN 80-7068-037-7

HÁJKOVÁ, A., NEBUŽELSKÁ, M., PAVLOK, P. Spolky a spolkové právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7

RONOVSKÁ, Kateřina: Spolkové a nadační právo: 1. vydání: Masarykova univerzita. Brno, 2008. ISBN 9788021045125

RONOVSKÁ, K., VITOUL, V., BÍLKOVÁ, J. a kolektiv: Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8

SVOBODOVÁ, J.: Vnitřní směrnice pro některé vybrané účetní jednotky. Olomouc: Nakladatelství ANAG, spol. s r. o., 2019. ISBN 978-80-7554-198-7

Internetové zdroje

Epravo.cz: Poplatky spojené se zápisem do spolkového rejstříku [online]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/poplatky-spojene-se-zapisem-do-spolkoveho-rejstriku-96615.html>>

Frankbold: Jak správně založit spolek [online] c2005-2021. Dostupné na <<https://frankbold.org/poradna/spolky-a-zapojeni-verejnosti/spolky/zakladani-spolku/rada/jak-spravne-zalozit-spolek>>

Hasičský záchranný sbor České republiky: Zákony a předpisy [online] c2021. Dostupné na <<https://www.hzscr.cz/clanek/zakony-a-predpisy-zakony-a-predpisy.aspx>>

Kostel svatého Prokopa: Plán akcí [online] c2015. Dostupné na <<https://www.kostelletiny.cz/plan-akci/>>

Kostel svatého Prokopa: Spolek svatého Prokopa: O spolku [online] c2015. Dostupné na <<https://www.kostelletiny.cz/o-spolku/>>

Kropaček Legal Advokátní komora: Založte si spolek [online] c2020. Dostupné na <<https://pravopropodnikatele.cz/zalozte-si-spolek/>>

Obec Letiny: Český svaz žen Letiny [online] c2022. Dostupné na <<https://www.letiny.cz/volny-cas-1/cesky-svaz-zen/cesky-svaz-zen-letiny/>>

Obec Letiny: Spolky a sdružení [online] c2022. Dostupné na <<https://www.letiny.cz/volny-cas-1/spolky-sdruzeni/>>

Obecně závazná vyhláška č. 4/2018, kterou se vydává požární řád obce [online] c2010-2022 . Dostupné na <https://www.letiny.cz/e_download.php?file=data/editor/68cs_16.pdf&original=OZV_2018_4_po%C5%BE.%C5%99%C3%A1d_%C3%BA%C4%8Dinn%C3%A1.pdf>

PELOUŠKOVÁ, Eliška: Budoucnost občanských sdružení po zavedení nového občanského zákoníku [online] Brno 2013. Dostupné na <<https://is.muni.cz/th/sgo7n/>> Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta.

Podnikatel.cz: Občanským sdružením odtroubilo [online] c2007-2022. Dostupné na <<https://www.podnikatel.cz/clanky/novy-obcansky-zakonik-meni-fungovani-obcanskych-sdruzeni/>>

Poradna ČRDM pro organizace pracující s dětmi a mládeží: Název spolku, změna názvu spolku [online] c2016-2021. Dostupné na <<http://poradna.crdm.cz/nazev-spolku/nazev-spolku-zmena-nazvu-spolku-1291>>

ProfiNeziskovky.cz: Co je to spolek? [online] c2017 . Dostupné na <<https://www.profineziskovky.cz/cs/spolky/co-je-to-spolek/a-3797/>>

Profineziskovky.cz: Spolky [online] c2017. Dostupné na <https://www.profineziskovky.cz/cs/spolky/a-1656/?gclid=EAIaIQobChMIkJGF0L3c9QIVm4ODBx3kEw8cEAMYAyAAEgLv_vD_BwE>

Sdružení hasičů Čech Moravy, a Slezska: Dokumenty [online] c2022. Dostupné na <<https://www.dh.cz/index.php/usek-vnitroorganizacni/dokumenty>>

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska: Zabezpečení valných hromad sborů a valných hromad okresů SH ČMS za roky 2020 a 2021 [online] c2022 . Dostupné na <<https://www.dh.cz/index.php/usek-vnitroorganizacni/dokumenty/1567-zabezpeceni-valnych-hromad-sboru-a-valnych-hromad-okrsku-sh-cms-za-roky-2020-a-2021>>
Spolky a jejich postavení dle nového Občanského zákoníku [online]. Dostupné na <<https://www.esfcr.cz/file/8783/>>

Survio.cz: Moje dotazníky: Činnost ve sboru dobrovolných hasičů [online] c2022. Dostupné na <<https://my.survio.com/D7A7T2X9Q1P0N5W2Q9W4/results/individual>>

Další zdroje

Anonymní dotazník a jeho vyhodnocení

Vlastní zkušenost, jako členky SDH Letiny

Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 16. ledna 2016 v Letinech

Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 21. ledna 2017 v Letinech

Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 27. ledna 2018 v Letinech

Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 19. ledna 2019 v Letinech

Zápis z Valné hromady SDH Letiny konané 25. ledna 2020 v Letinech

Příloha č. 1 – Vzor Zprávy o Valné hromadě sboru¹⁴⁵

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

Z P R Á V A

o valné hromadě sboru

Volební období od - do

Název sboru:

IČ:

Sídlo sboru vč. PSČ:

Na jednání přítomno:

Omluveno:

Členů

Zástupci HZS ČR

Hostů

Zástupců obce

Zástupce OSH, KSH, VV SH ČMS

Připomínky a náměty k projednání na SD sborů v okrese a na sjezdu, případně návrhy do funkcí v KSH, VV SH ČMS, ÚKRR a ÚORad:

Návrhy do funkcí ve VV OSH a v OKRR:

Funkce	Titul, jméno, příjmení	Evidenční číslo	Adresa, PSČ
Starosta OSH			
Náměstek starosty OSH			
Člen VV			
Předseda OKRR			
Člen OKRR			

Ke všem návrhům do funkcí je třeba přiložit krátký životopis (cca 10 vět)

Poštu zasílat na jméno:

Adresa:

PSČ:

Tel.:

E-mail:

Datum konání VH:

Datum předání OSH:

Podpis zvoleného starosty:

¹⁴⁵ Sdružení hasičů Čech Moravy, a Slezska: Dokumenty [online] c2022 [citováno dne 24. 3. 2022]. Dostupné na <<https://www.dh.cz/index.php/usek-vnitroorganizacni/dokumenty>>

Příloha č. 2 – Vzor Hlášení o činnosti SDH

Hlášení o činnosti Sboru dobrovolných hasičů												
za rok <u>2021</u>												
Základní údaje												
IČO			DIČ			Registrační číslo			Datová schránka			
[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]			[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]			[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]			[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]			
Mládež												
Krátkodobé volnočasové aktivity pro děti a mládež pořádané SDH				Počet pravidelných mimovikendových schůzek v roce * (MH + dorost)		Tábory a soustředění pořádané SDH						
Besedy a ostatní kulturní a společenské akce jednodenní		Ostatní krátkodobé akce pro děti a mládež 2 až 6 dnů				Letní v délce trvání 7 až 21 dnů			Zimní v délce trvání 7 až 21 dnů			
celkový počet všech akcí		celkový počet všech dětí				celkový počet všech akcí			celkový počet všech dětí			
* součet všech mimovikendových schůzek všech družstev v kolektivu SDH												
Sport												
Rozdělení sportovců dle věku												
Počet sportovců	do 10 let		od 11 do 14 let		od 15 do 23 let		od 24 do 40 let		od 41 let			
muži / chlapci												
ženy / dívky												
Nepostupové soutěže a počty družstev MH, dorostu, mužů a žen v nich zapojených												
CTIF v ČR		CTIF v zahraničí			Ostatní soutěže v ČR (memoriály, poháry, ligy)				Ostatní soutěže v zahraničí			
M	Ž	MH	M	Ž	MH	dorost	M	Ž	MH	dorost	M	Ž
Uvádějte počet družstev, která se zúčastnila minimálně jedné soutěže daného druhu (nikoli počet soutěží).												
Počet soutěží uspořádaných SDH												
Příprava členů pro činnost v oblasti integrovaného záchranného systému												
TFA mladého hasiče		TFA dospělí		vyproštění zraněných osob z havarovaných vozidel								
počet jednotlivců		počet jednotlivců		počet družstev								
Uvedte počet jednotlivců a družstev kteří se ve sboru této činnosti věnují, nikoli počet soutěží.												
Aktivita SDH				Spolupráce s JSDHO v místě působení SDH								
Druh aktivity	počet		akcí	členů	Zřízení JSDHO (ANO - NE)		Jméno velitele JSDHO:					
	akcí	členů										
Počet členů SDH v krizových orgánech obce, kraje, ČR												
Charitativní a humanitární akce SDH (sbírky, humanitární pomoc, ...)												
Preventivně výchovná činnost (např. PO očima dětí a mládeže)												
Pomoc v souvislosti s Covid-19												
Pomoc v období extrémního sucha												
Počet členů SDH, vykonávající prevenci pro obce												
Pomoc obcím ostatní												
				Skupina dobrovolníků pro ochranu obyvatelstva								
				Zřízení skupiny dobrovolníků pro OO (ANO - NE)								
				Počet členů skupiny dobrovolníků pro OO								
				Počet akcí skupiny dobrovolníků pro OO								
				Jméno vedoucího skupiny dobrovolníků pro OO								

Odhlášení a zemřelí členové k 31. prosinci

jméno a příjmení	datum narození (věk)	ukončil členství	jméno a příjmení	datum narození (věk)	zemřel dne

Pasportizace majetku SH ČMS k 31. prosinci

Celková pořizovací cena nemovitého majetku (včetně pozemků):	
Zůstatková cena nemovitého majetku (včetně pozemků):	
Cena nemovitého majetku (včetně pozemků) dle vlastního tržního odhadu:	
Katastrální území a číslo listu vlastnictví (příp. číslo parcely):	
Hodnota hmotného investičního majetku - strojního:	

Historický prapor SDH Ano * Ne *

Rok získání

* nehodící se škrtnout

Řádná valná hromada sboru se konala:

Kontaktní telefon:

mobil:

Kontaktní e - mail:

WWW stránky SDH:

Hasičská zbrojnice (vlastní, obecní, v nájmu):

Ostatní sdělení SDH pro OSH

(jako: poštu zasílat na ....., změny ve složení výboru SDH, oslavy výročí SDH, termíny soutěží apod.)

Datum	Razítko SDH	Jméno a podpis zpracovatele	Jméno a podpis starosty SDH

Hlášení zaslat na OSH nejpozději do 31. ledna.

¹⁴⁶ Sdružení hasičů Čech Moravy, a Slezska: Dokumenty [online] c2022 [citováno dne 24. 3. 2022].
Dostupné na <<https://www.dh.cz/index.php/usek-vnitroorganizacni/dokumenty>>

Příloha č. 3 – Otázky anonymního dotazníku

1. Jaké je Vaše pohlaví?
  - a. Muž
  - b. Žena

2. Jaký je Váš věk?
  - a. Do 15 let
  - b. 16 – 25 let
  - c. 26 – 64 let
  - d. 65 a více let

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
  - a. Bez vzdělání
  - b. Základní
  - c. Střední
  - d. Střední s maturitou
  - e. Vyšší odborné
  - f. Vysokoškolské

4. Jak dlouho jste členem/členkou SDH?
  - a. Méně než 1 rok
  - b. 1 rok – 5 let
  - c. 6 – 15 let
  - d. 16 – 30 let
  - e. 31 – 50 let
  - f. Jiná

5. Byl/byla jste dříve členem/členkou jiného SDH?
  - a. Ano
  - b. Ne

6. Jaký byl důvod ke změně členství ve spolku?
  - a. Změna bydliště
  - b. Špatná komunikace v předchozím spolku
  - c. Vidina častější činnosti (více zásahů, pořádání více akcí, větší ambice při požárním sportu)

7. Jste členem/členkou i jiného spolku než SDH?
  - a. Ano
  - b. Ne

8. Máte nebo měl/měla jste v SDH nějakou funkci?
  - a. Ano
  - b. Ne

9. Jakou funkci vykonáváte nebo jste vykonával/vykonávala?

10. Jak se zapojujete do činnosti v SDH?

- a. Vykonávám určitou funkci
- b. Zásahová činnost
- c. Požární sport
- d. Pomoc a účast na kulturních a společenských akcích
- e. Nezapojuji se do žádných činností

11. Účastníte se Valné hromady

- a. Ano, pravidelně
- b. Spíše ano
- c. Spíše ne
- d. Ne, nikdy

12. Účastníte se kulturních a společenských akcí konaných SDH?

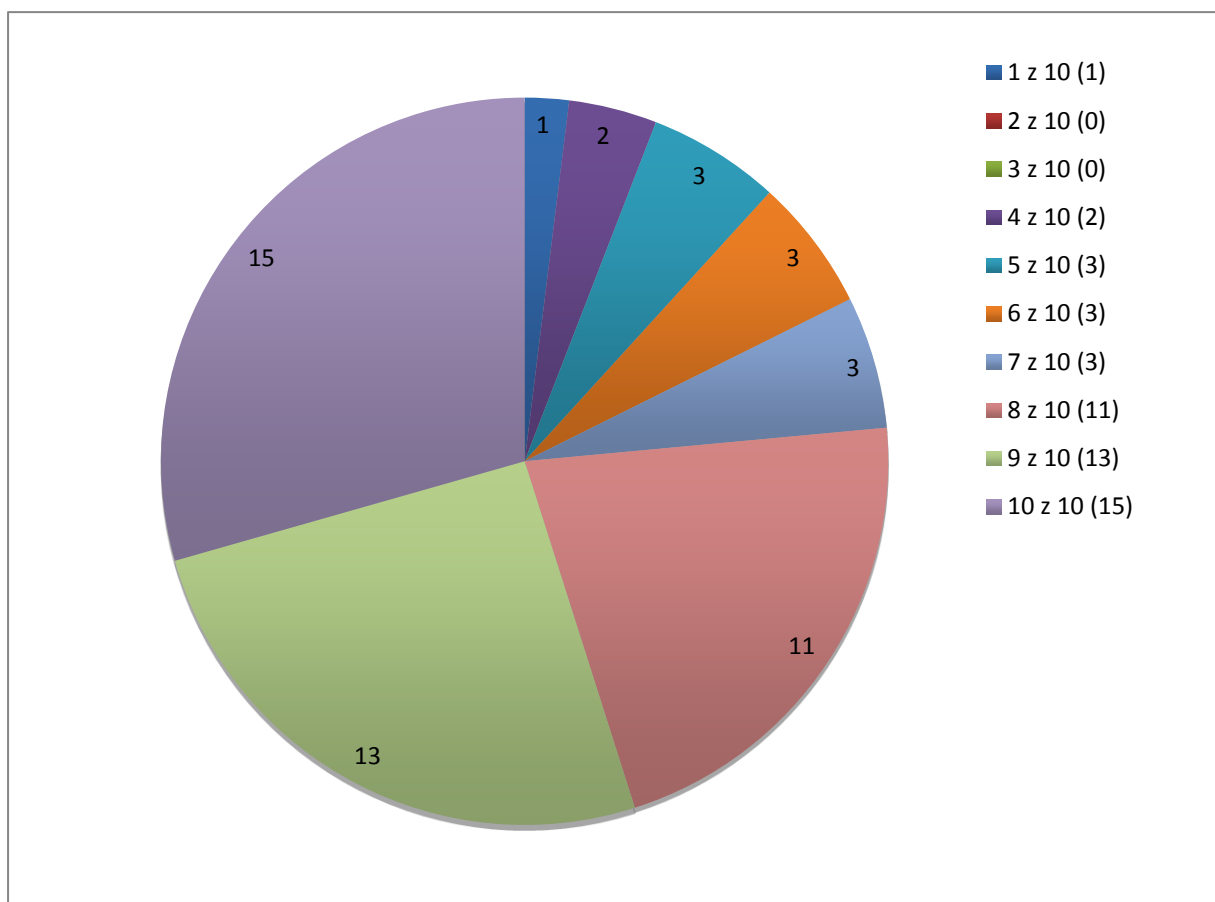
- a. Ano, pravidelně
- b. Spíše ano
- c. Spíše ne
- d. Ne, nikdy

13. Jak jste spokojeni s činností spolku?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

14. Máte nějaké připomínky či nápady k činnosti spolku?

Příloha č. 4 – Graf – Hodnocení činnost SDH¹⁴⁷

Ohodnocení sboru od 1 – 10. Číslo v závorce a u grafu uvádí počet respondentů.

¹⁴⁷ Survio.cz: Moje dotazníky: Činnost ve sboru dobrovolných hasičů [online] c2022 [citováno dne 24. 3. 2022]. Dostupné na < <https://my.survio.com/D7A7T2X9Q1P0N5W2Q9W4/results/individual>>